

19. oktoobril 2021
JÕHVI KONTSERDIMAJAS

Eesti Rahvamajade Ühingu konverents 2021

AITA OMASID JA VÕTA VÕÕRAID

Mitmekultuuriline kogukond – probleem või rikkus?

Eesti
Rahvamajade
Ühing

AIDU KARJÄÄR

IDAVIRU

Moderaatorid

Rein Sikk
Maaleht

Jüri Nikolajev
Eesti Rahvusringhääling

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Avasõnad

Kultuuriministeerium

Piret Hartmann

Kultuurilise mitmekesisuse asekanstsler

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Avasõnad

Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit

Eve East

IVOL juhatuse esimees

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Avasõnad

Eesti Rahvakultuuri Keskus

Kalle Vister
ERK direktor

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Avasõnad

Eesti Rahvamajade Ühing

Ülle Välimäe
ERMÜ juhatuse esimees

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Muusikaline etteaste

Jõhvi folkloori-ja lauluselts VENE LAUL

Juhendaja Pavel Smirnov

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Eesti nüüdisarengu põhisuundumused

Luule Sakkeus, demograafia teadusprofessor

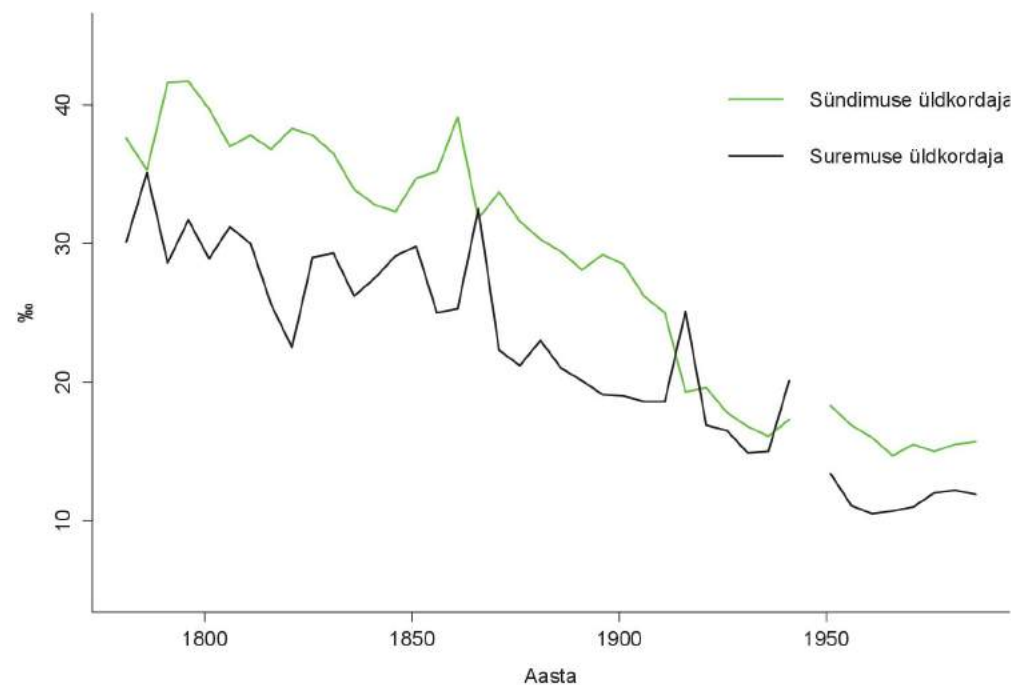
TALLINNA ÜLIKOOL
Ühiskonnateaduste
instituut
Eesti demograafia
keskus

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Muutused ja nende seletused

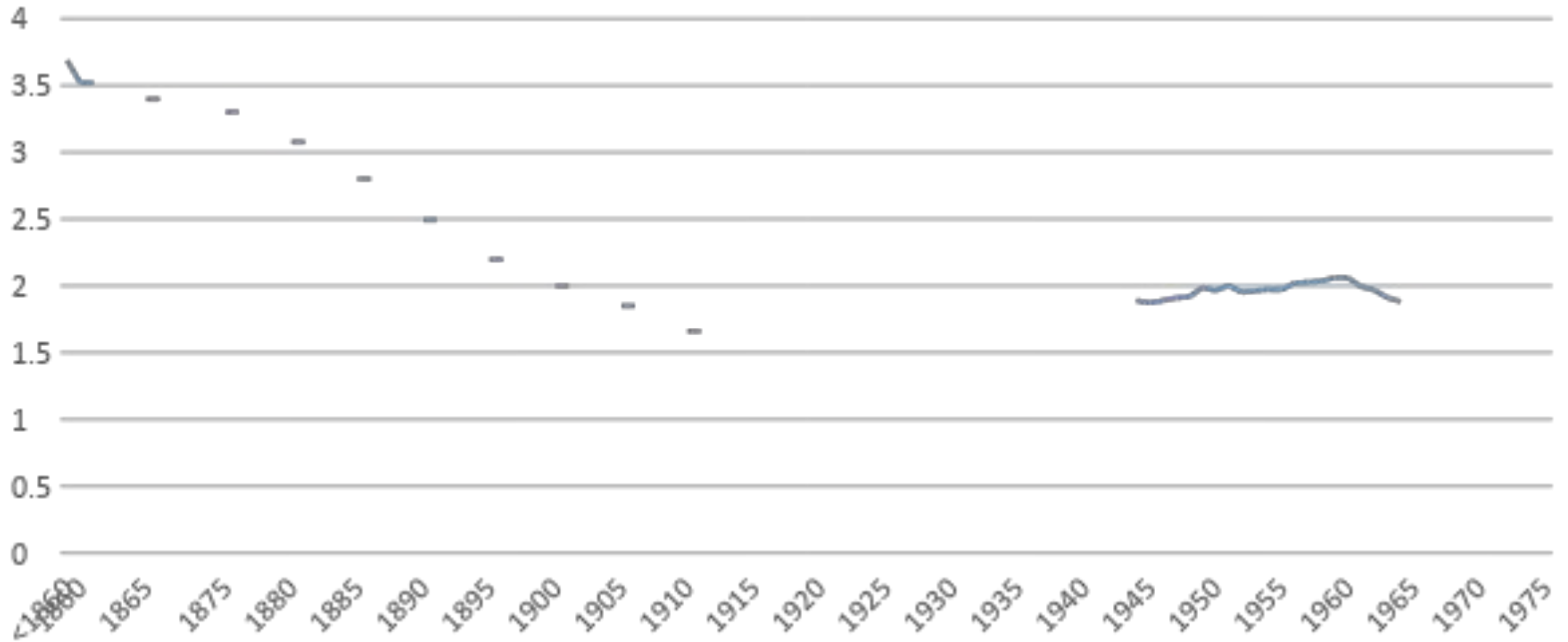
- Demograafiline üleminek: globaalne sündimuse (ja suremuse) langus viimase ~150 aasta jooksul
- Algne vedur: arengud tervises – nakkushaiguste ja sünnitamisega seotu ennetamine ja vältimine
- Seejärel laste arvu reguleerimine partnerluse, laste saamise ajastuse ja intervallide kaudu

Üleminek Eestis

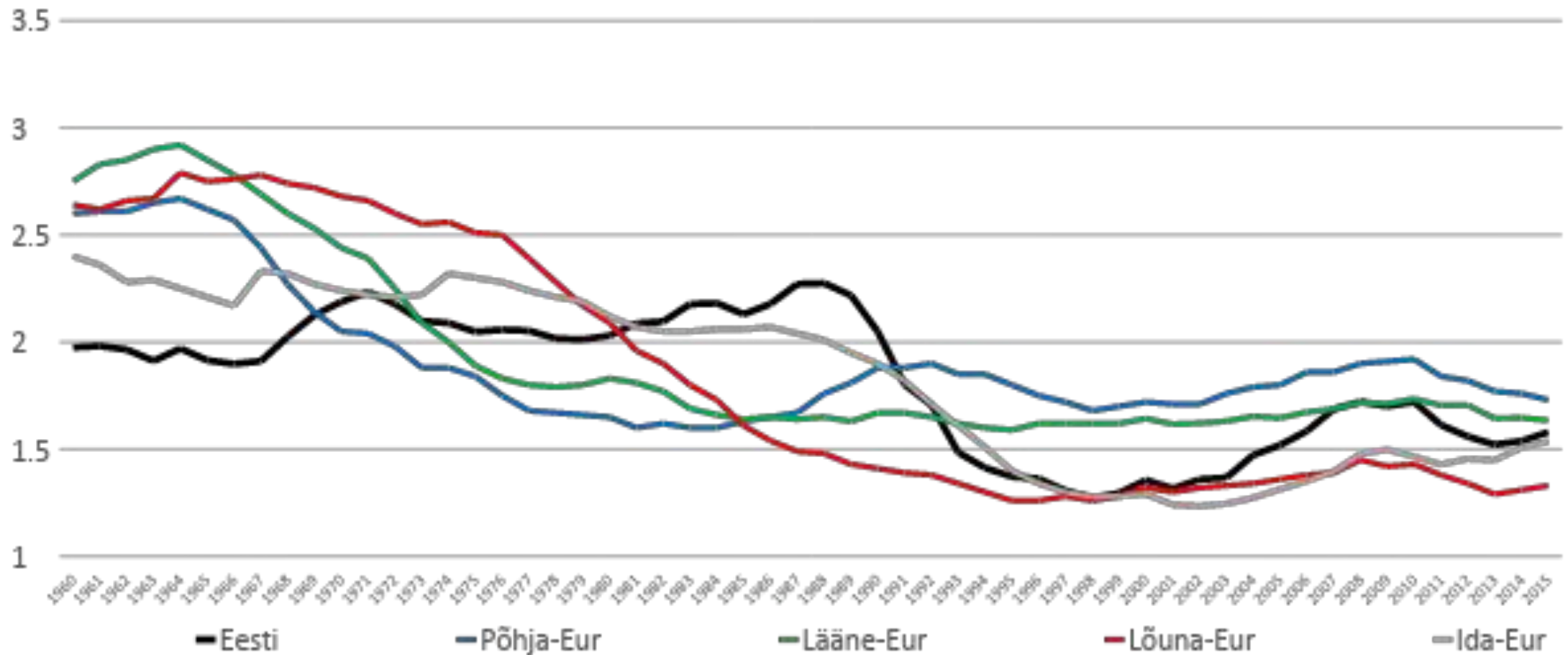

Allikas: Katus 1989

Põlvkondlik sünnimuse areng Eestis – lõpetatud sünnimustase 1860 -1975 sünnipõlvkondades

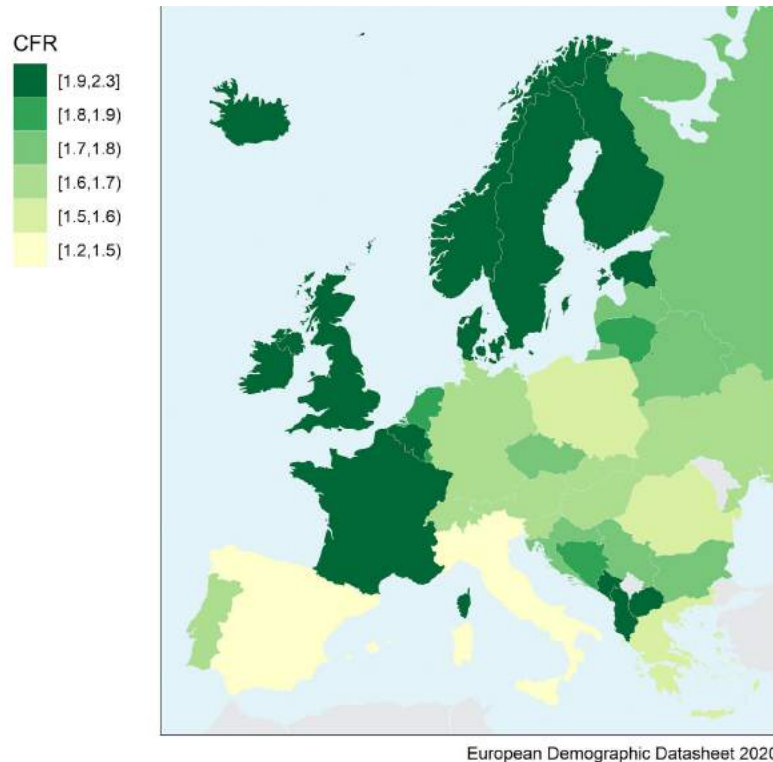

Eesti sündimus Euroopa kontekstis

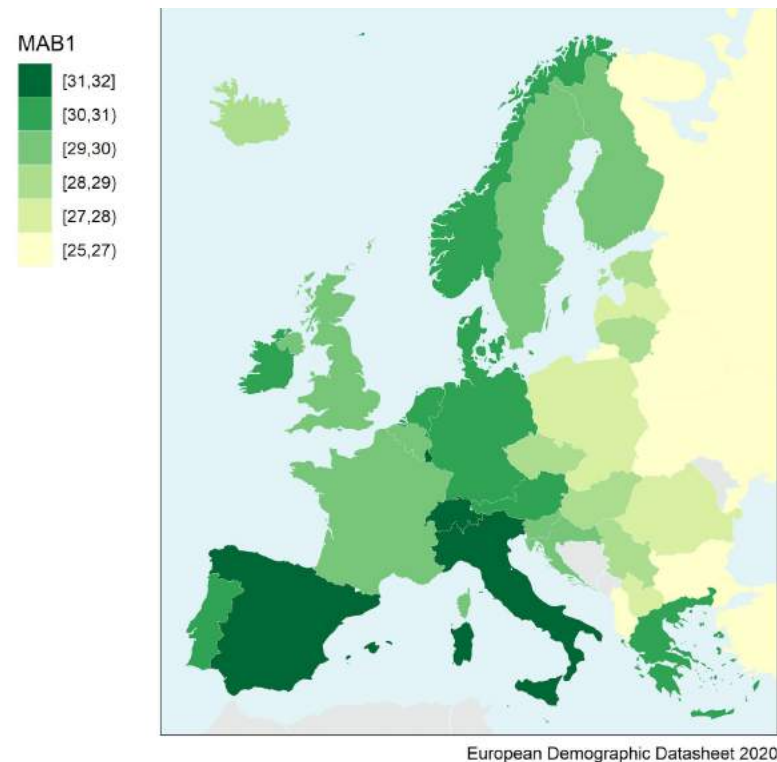

Eesti Euroopa võrdluses

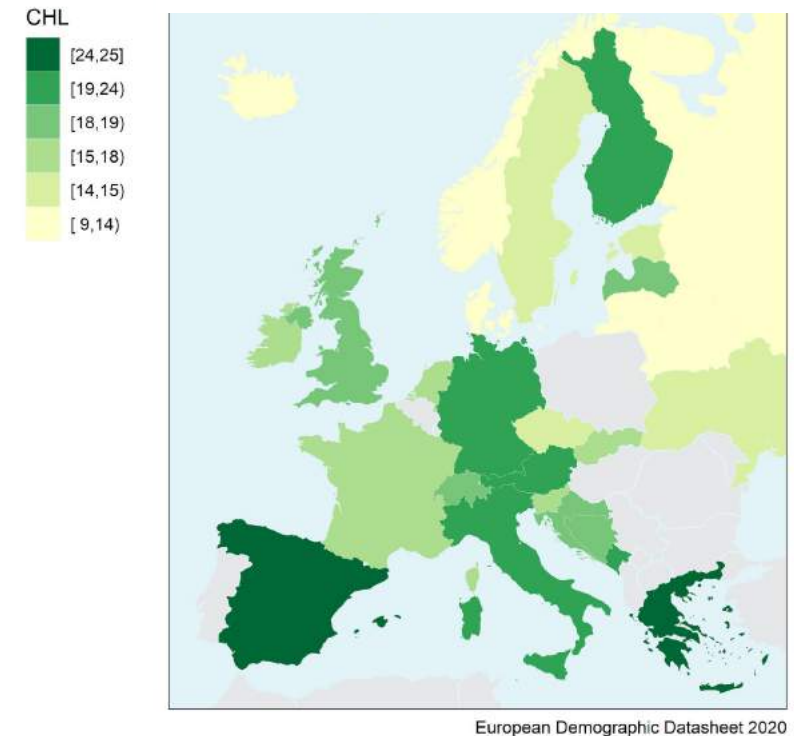
Lõpetatud
kohortsündimus (2018)

Keskmine vanus
esmassünnil (2018)

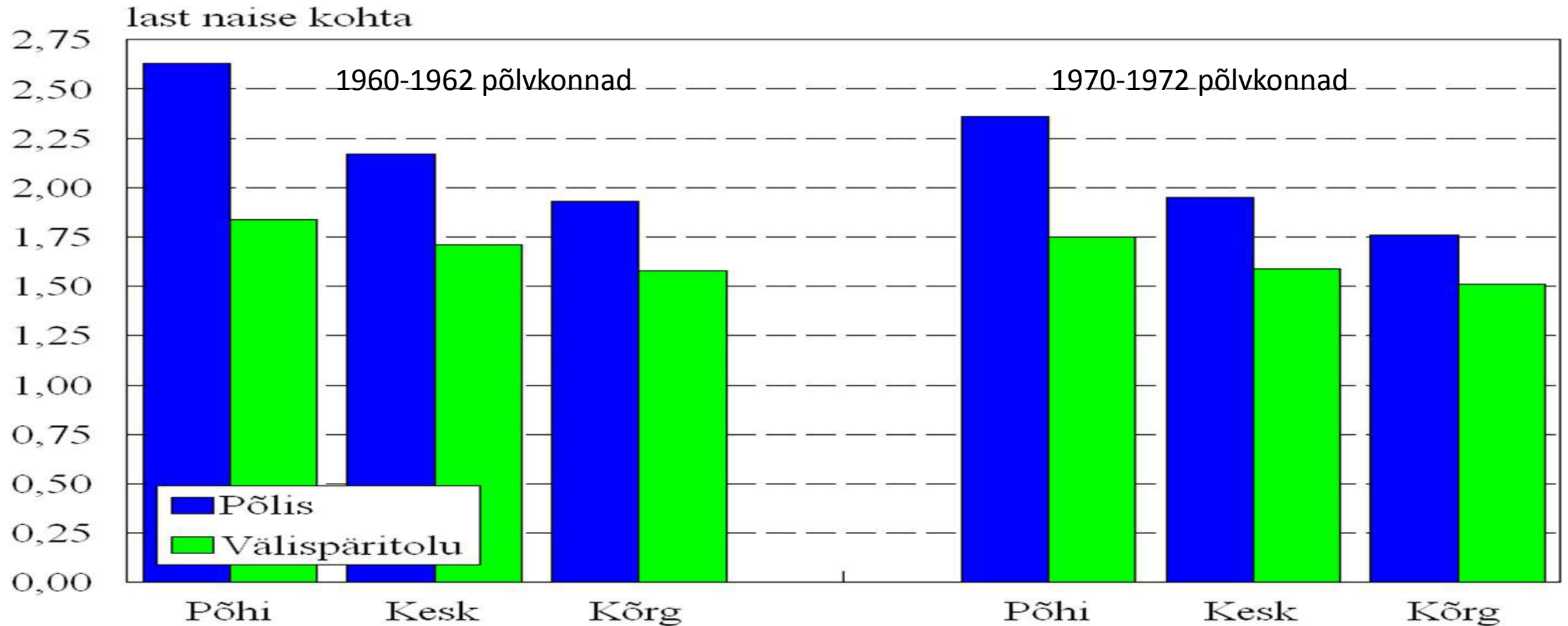

Lastetuid kohordist (%
2018)

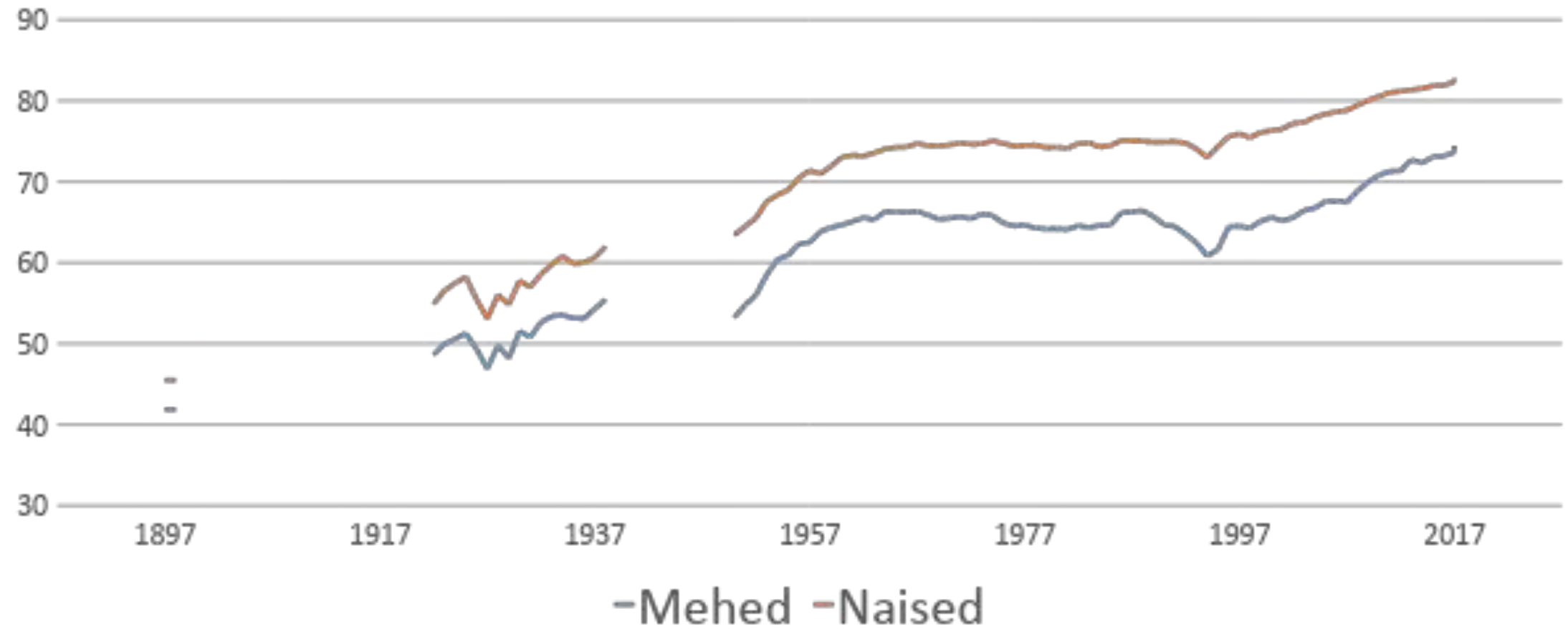

Andmed on 1978.a sündinute kohta

Põlvkonnavaade: sündimus põlis- ja välispäritolu rahvastikus

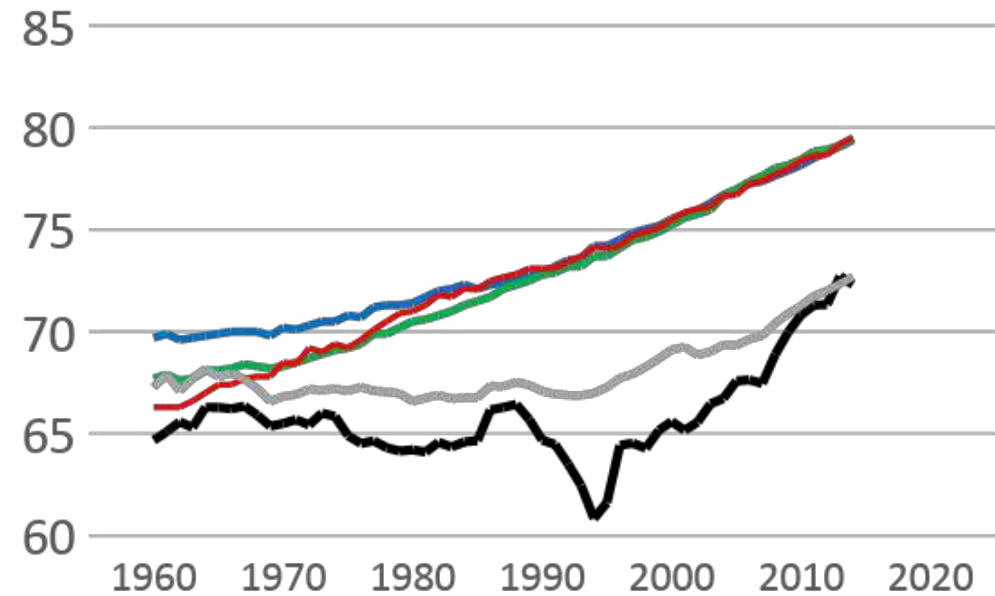

Eesti suremustrend 1897 -2020

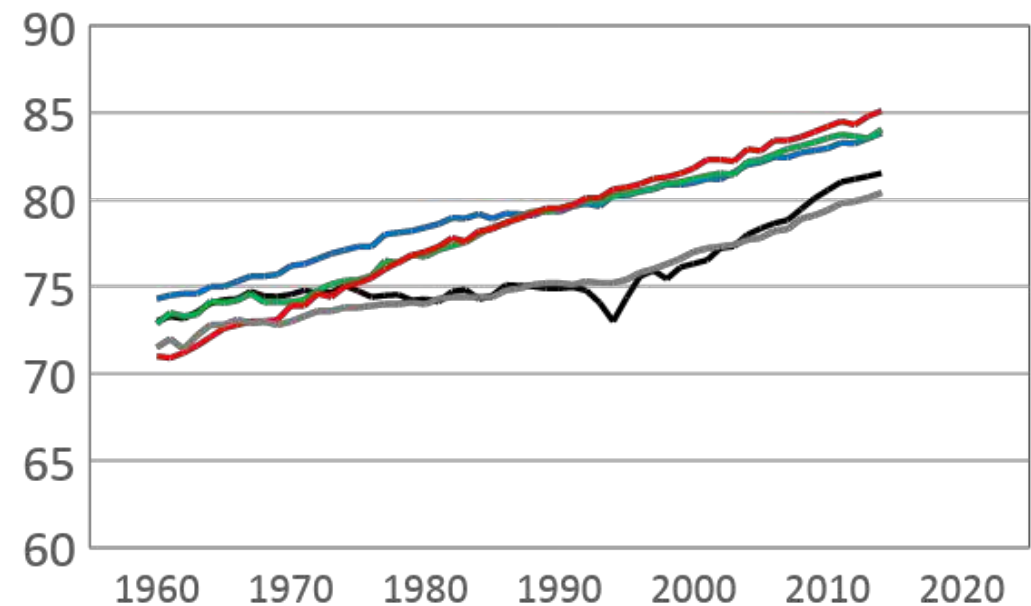
Eesti suremus Euroopa kontekstis

MEHED

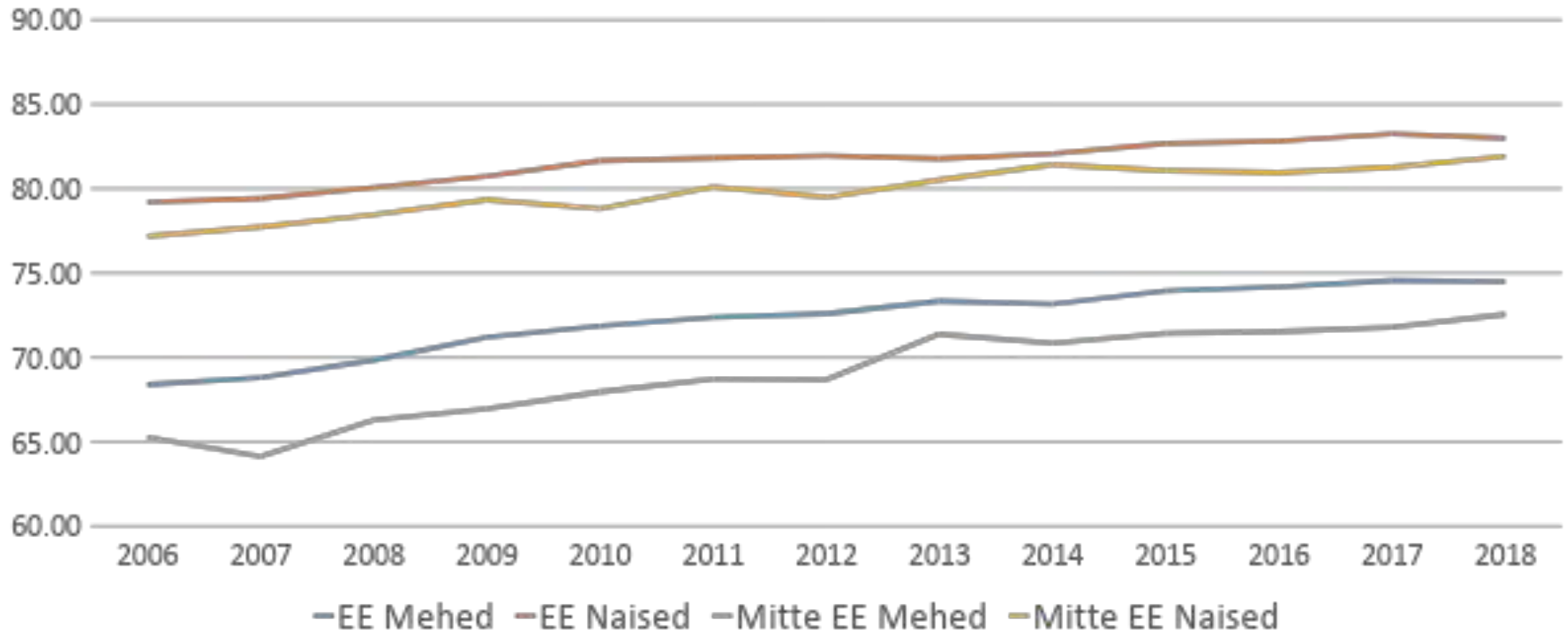
—Eesti —Põhja-E —Lääne-E —Lõuna-E —Ida-E

NAISED

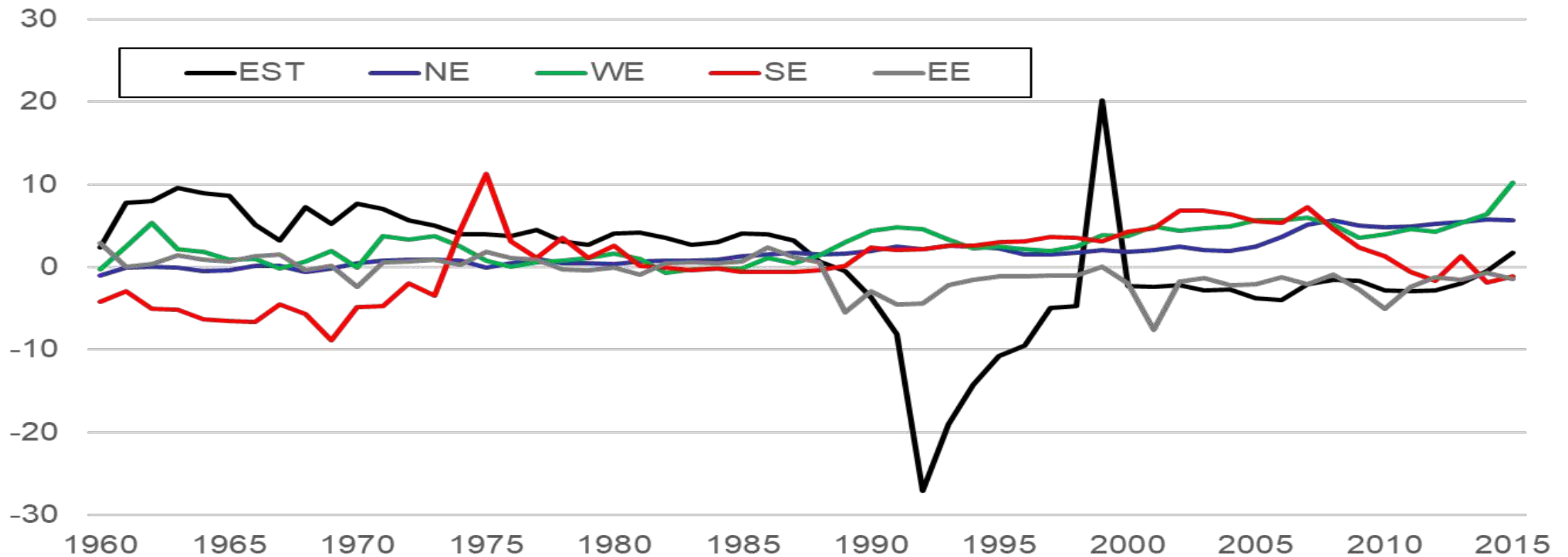

—Eesti —Põhja-E —Lääne-E —Lõuna_E —Ida-E

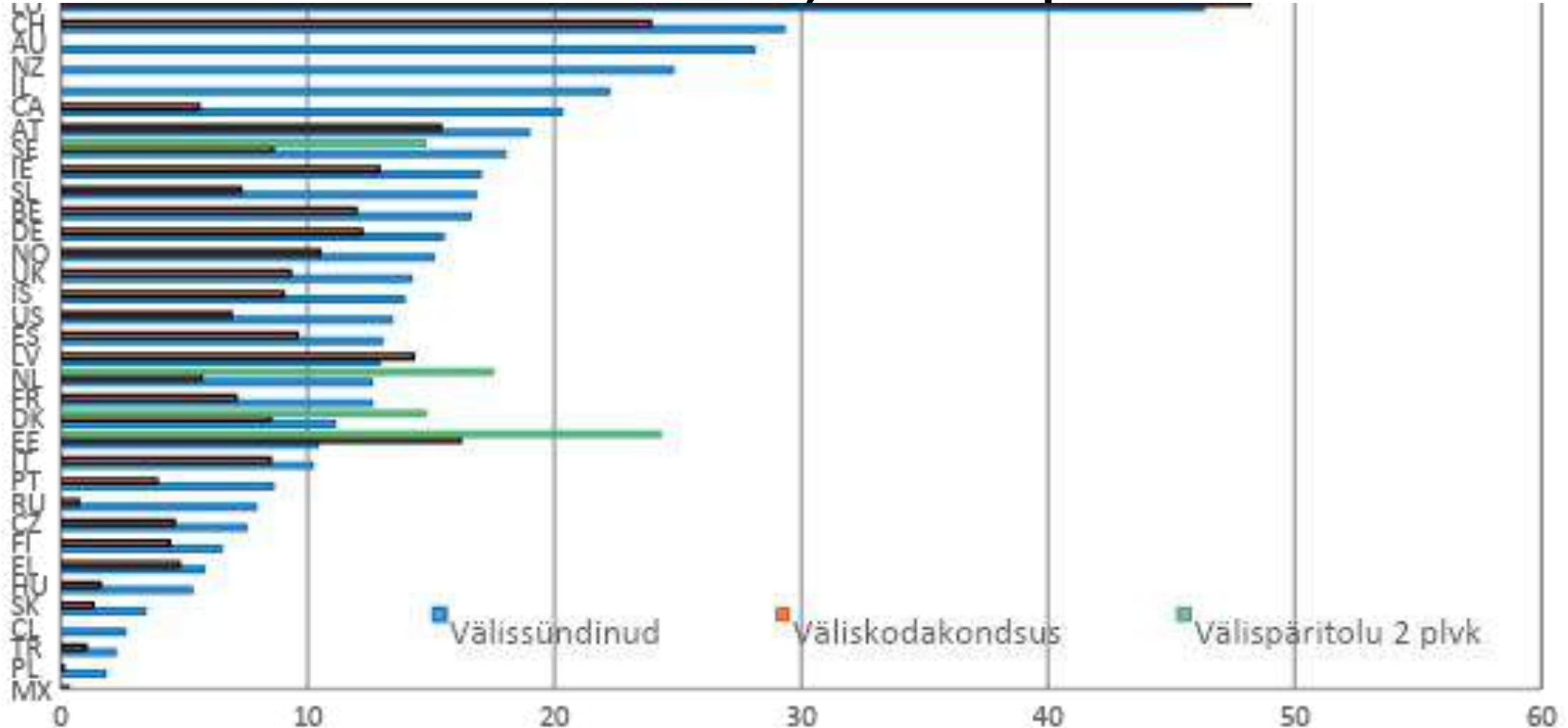
Elueavahe eestlastel ja mitte-eestlastel, 2006-2018

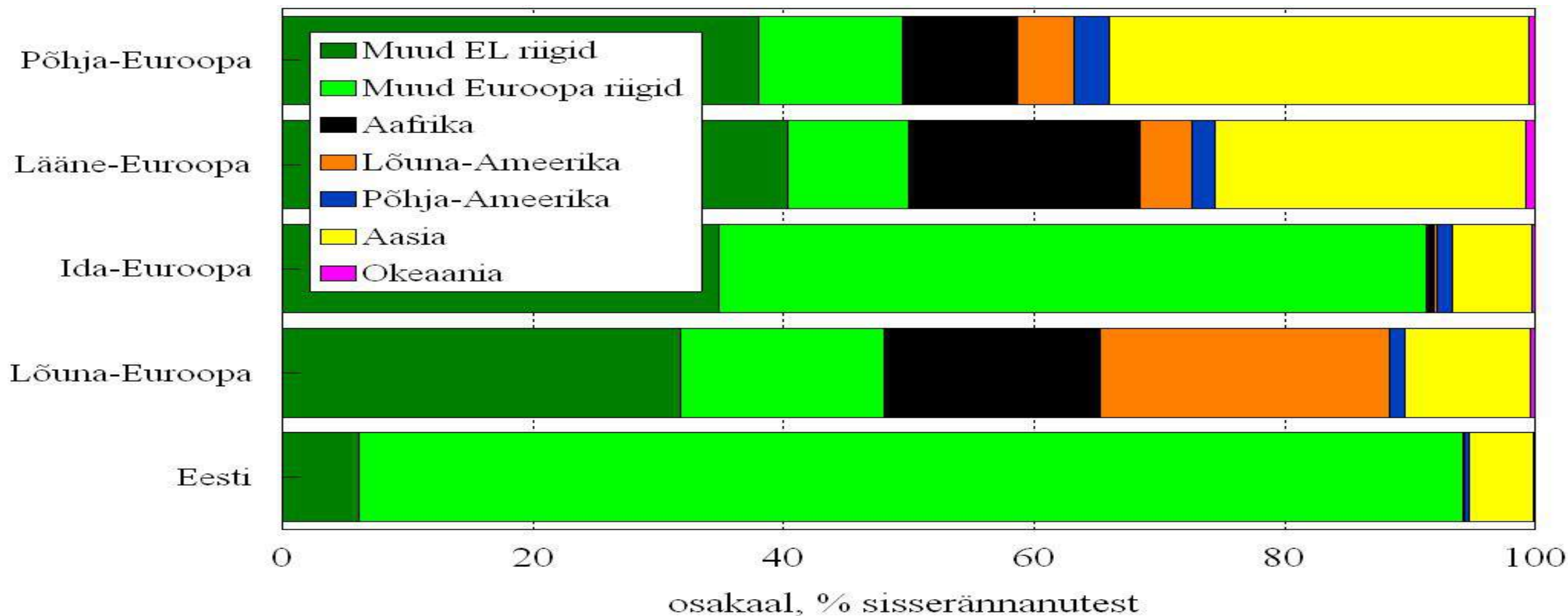
Rändesaldokordaja, Euroopa regioonid ja Eesti 1960-2015

Välispäritolu rahvastik erinevate definiitsioonide alusel, Euroopa 2018

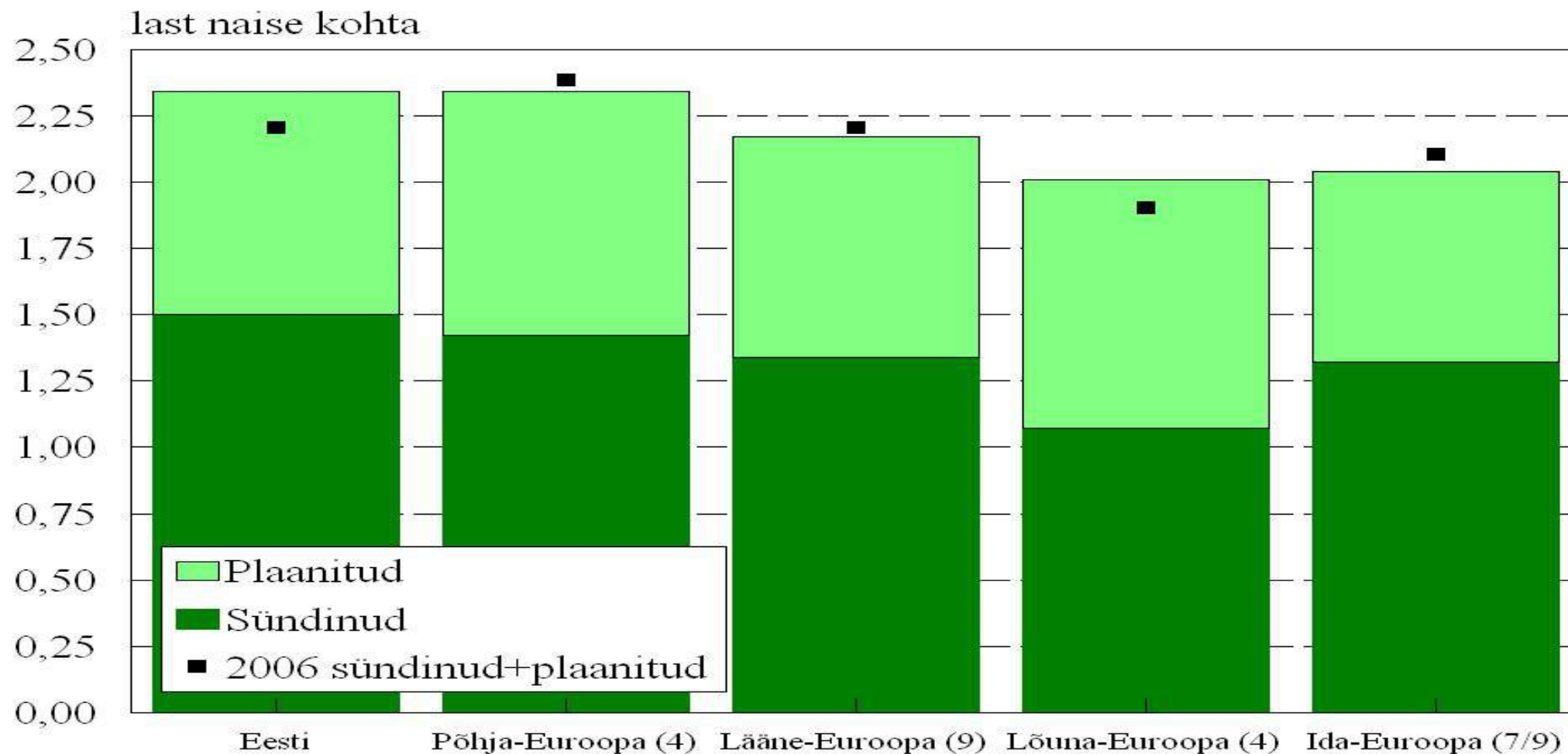
Sisserännupiirkonnad, 2010 loendusvoor

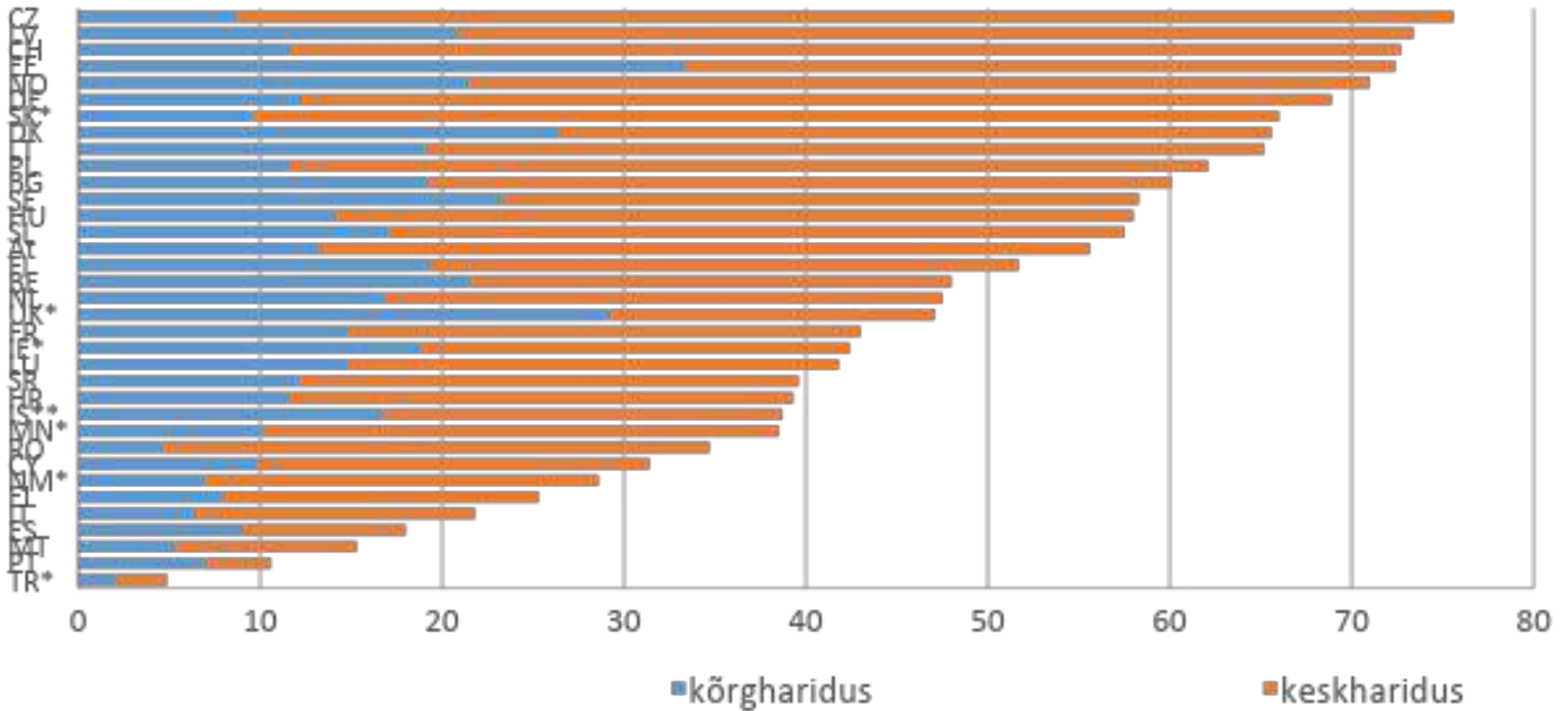
Modernsus rahvastikuarengus

- Uued trendid eelmise sajandi keskpaigast
 - Abielu ja sündimuse lahknemine –väljaspool abielu sündinute osakaalult Eesti esirinnas maailmas
 - Abielu (kooselu) lõppemine mitte ainult partneri surmaga, vaid lahkuminekuga
 - Naispõlvkondade eelisareng hariduses – Põhjamaades ja Eestis juba 1930ndatel aastatel sündinud naised on kõrgemalt haritud. See muudab oluliselt kõiki suhteid perekonnas, tööturul, aga ka vananemisel
 - Rahvastiku tervis areneb iga aastaga, mis tähendab, et tänane 60-aastane on eelmise sajandi 40-aastane ning see muudab oluliselt, mida me saame teha vananedes
 - Vananemine on 21.sajandi peamine väljakutse- kuidas seda ära kasutada nii, et me muutuks innovatsiooni eestvedajaks.

Sündimuskavatsused Eesti ja Euroopa piirkonnad, 1972–1986 aastakäikude naised

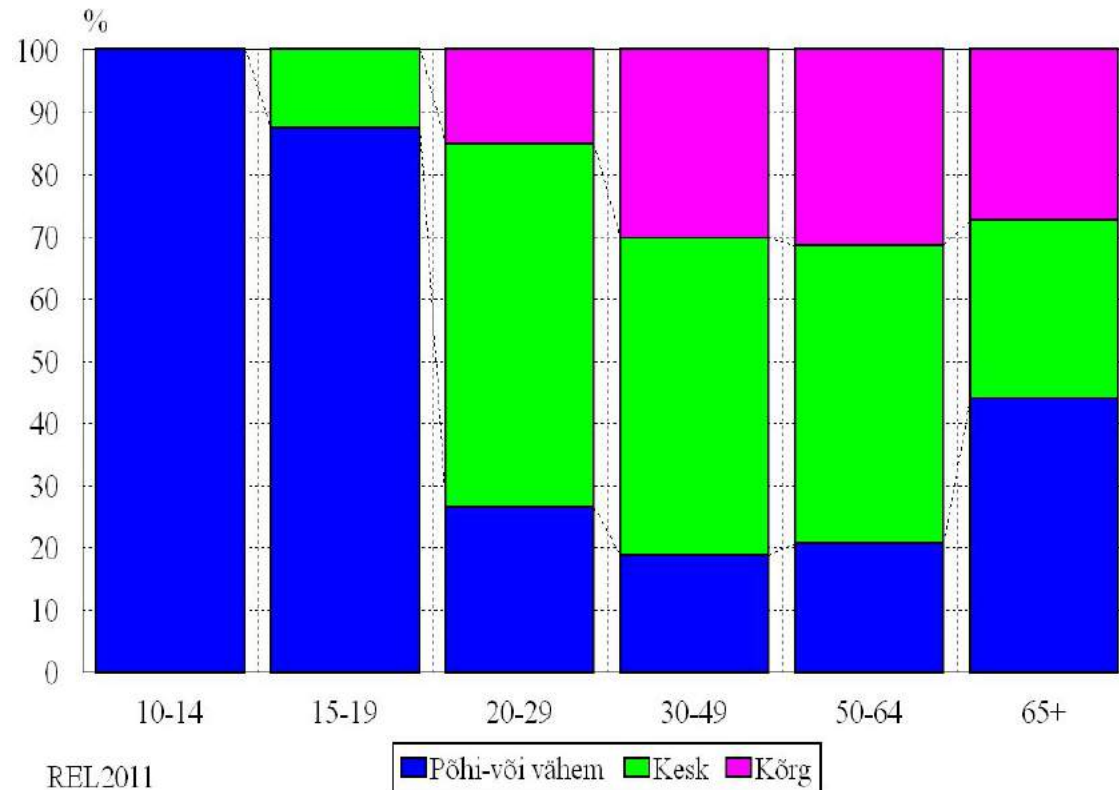

65+-aastaste haridustase Euroopas, 2018

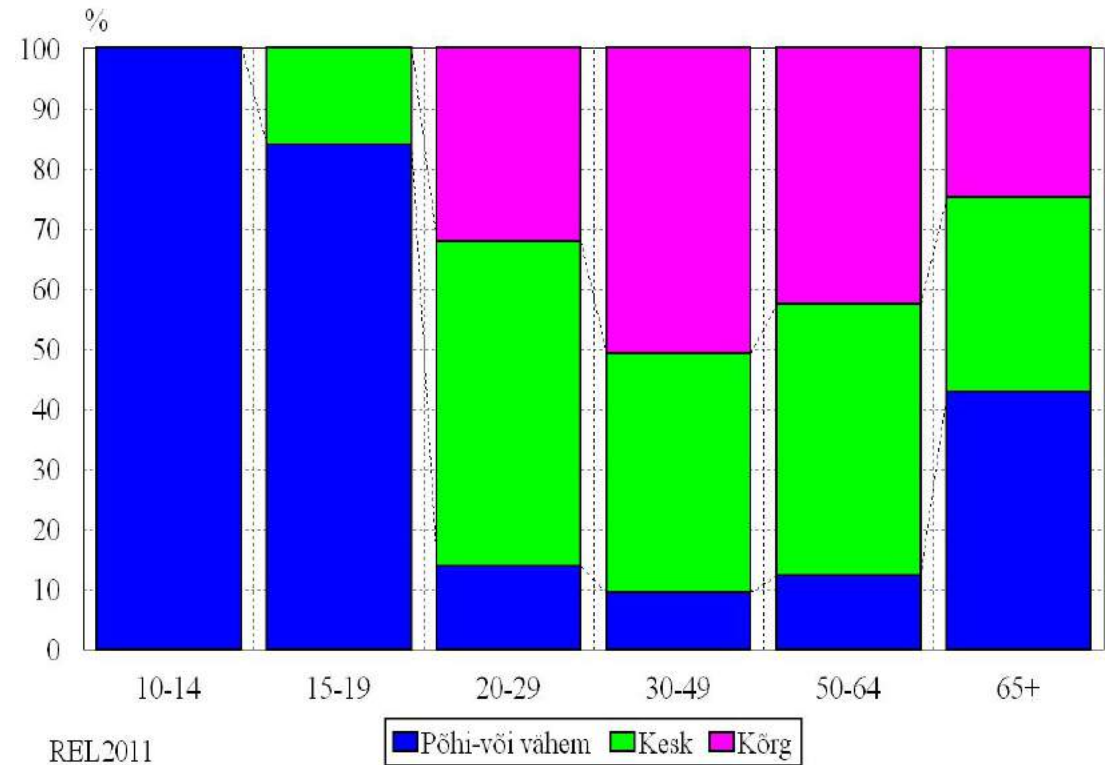

Eesti rahvastiku hariduskoostis sooti, 2011

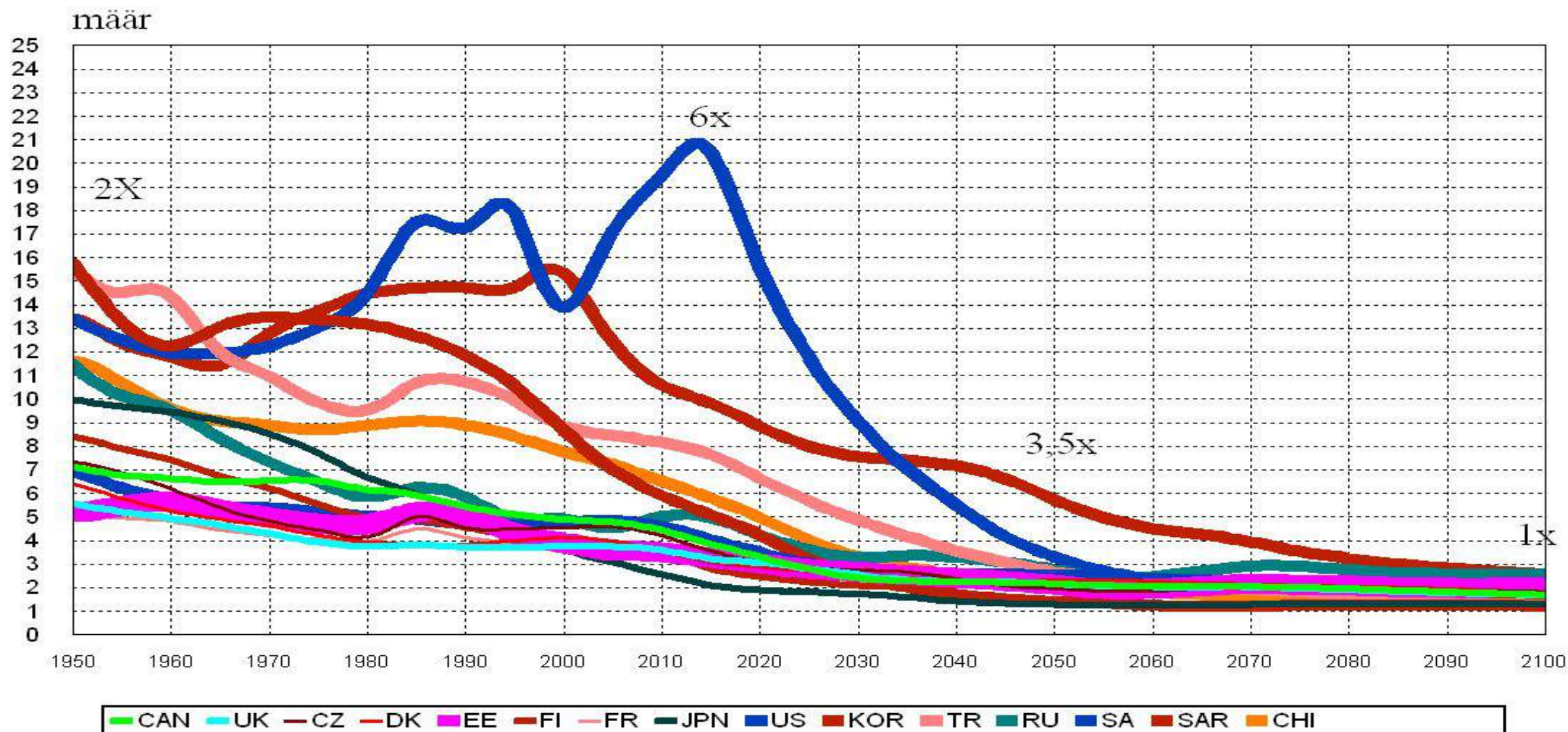
MEHED

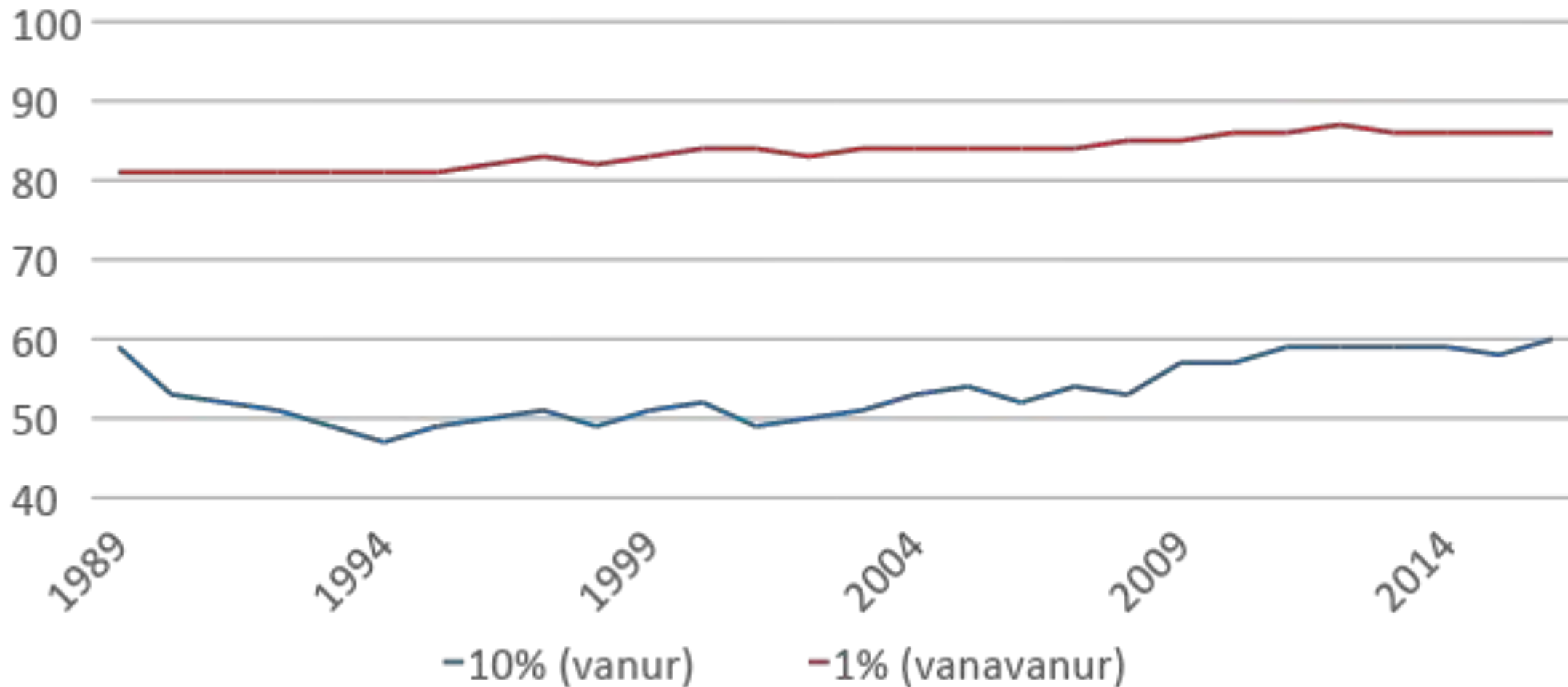
NAISED

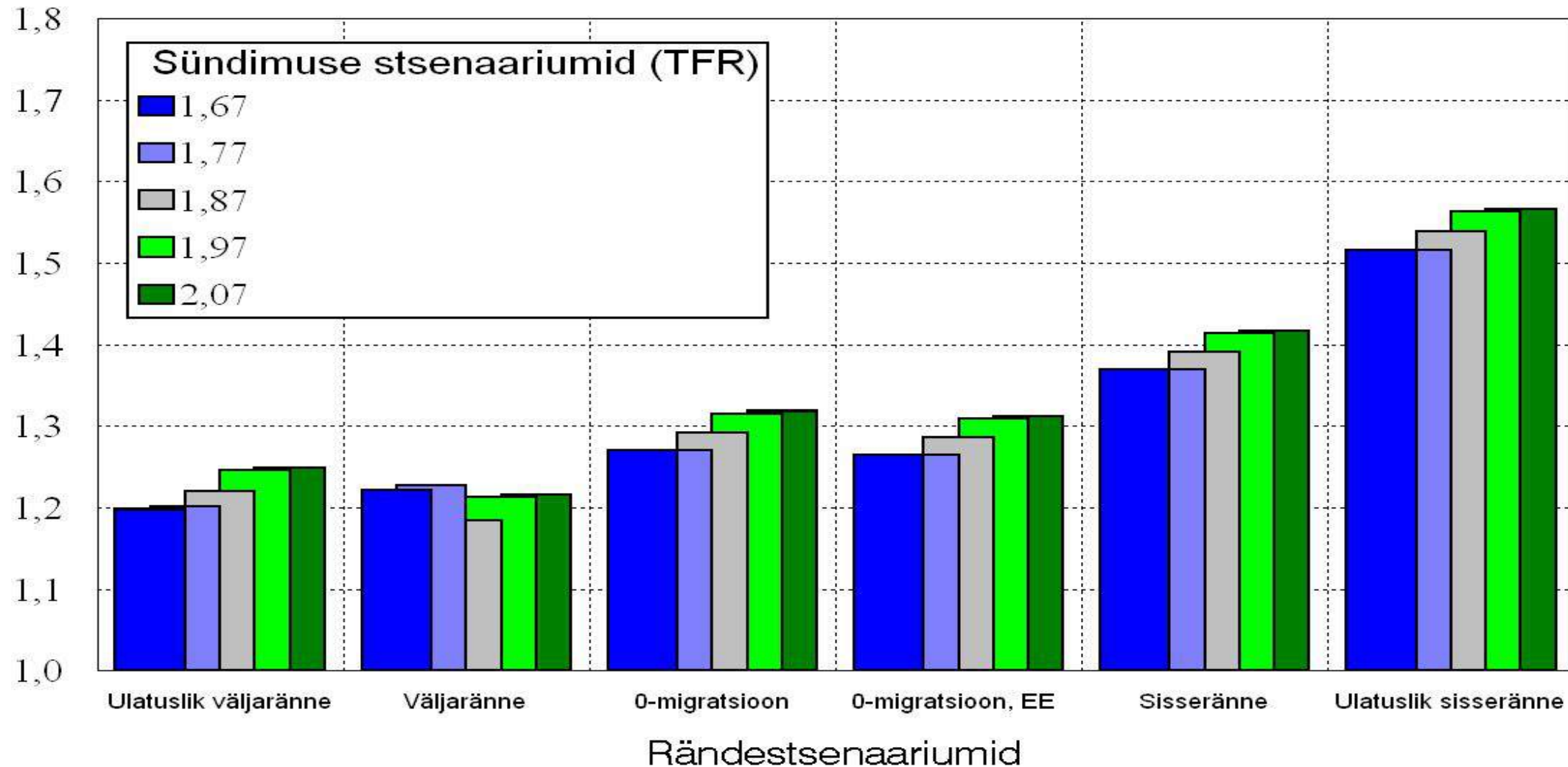
Vanuri ülalpeetavusmäär (20-64/65+) - mitu tööalist peab vanureid ülal

Vanuri ja vanavanuri mõiste muutumine ajas

Rände, suremus- ja sündimusprotsesside mõju 70+ vanuriosakaalule, Eesti, 2100

Ühiskondlikud hoiakud lõimumises

Irene Käosaar
Integratsiooni Sihtasutuse juhataja

KEELEOSKUS

Õnneks on...

teisest rahvusest elanike üldine eesti keele oskus on aastate jooksul paranenud. Kasvanud nende osakaal, kelle keeleoskus on aktiivne ning vähenenud on nende elanike arv, kes ei oska eesti keelt üldse.

Kahjuks...

Suhtlevad teisest rahvusest elanikud vabal ajal üha rohkem esmajoones enda keeleruumis ning veedavad seal ka vaba aega. Eesti keelt kasutatakse eelkõige töö ja õpingutega seoses.

Miks?

KODAKONDSUS

Õnneks...

On kodakondsuseta inimeste hulk Eestis (sh nn halli passi omanikke) vähenemas ja **rohkem kui pooled** määratlemata kodakondsusega elanikud soovivad saada Eesti kodakondsust (56%). Eesti kodakondsuse peamisteks eelisteks peetakse võimalust **käia valimas** ning osaleda Eesti poliitilises ja ühiskondlikus elus, samuti võimalust **reisida** riikidesse, millel on Eestiga viisavabadus.

Kahjuks on...

Määratlemata kodakondsusega inimeste arv vähenemas **aeglaselt**.

Põhjused, miks ei soovita Eesti kodanikuks saada, on eelkõige **praktilised**. Lisaks arvatakse, et Eesti kodakondsuse puudumine **ei takista** Eestis elamist.

Miks?

TÖÖHÕIVE

Õnneks on...

Erinevate rahvuste esindajate positisoonid tööturul võrdsustumas.

Kahjuks...

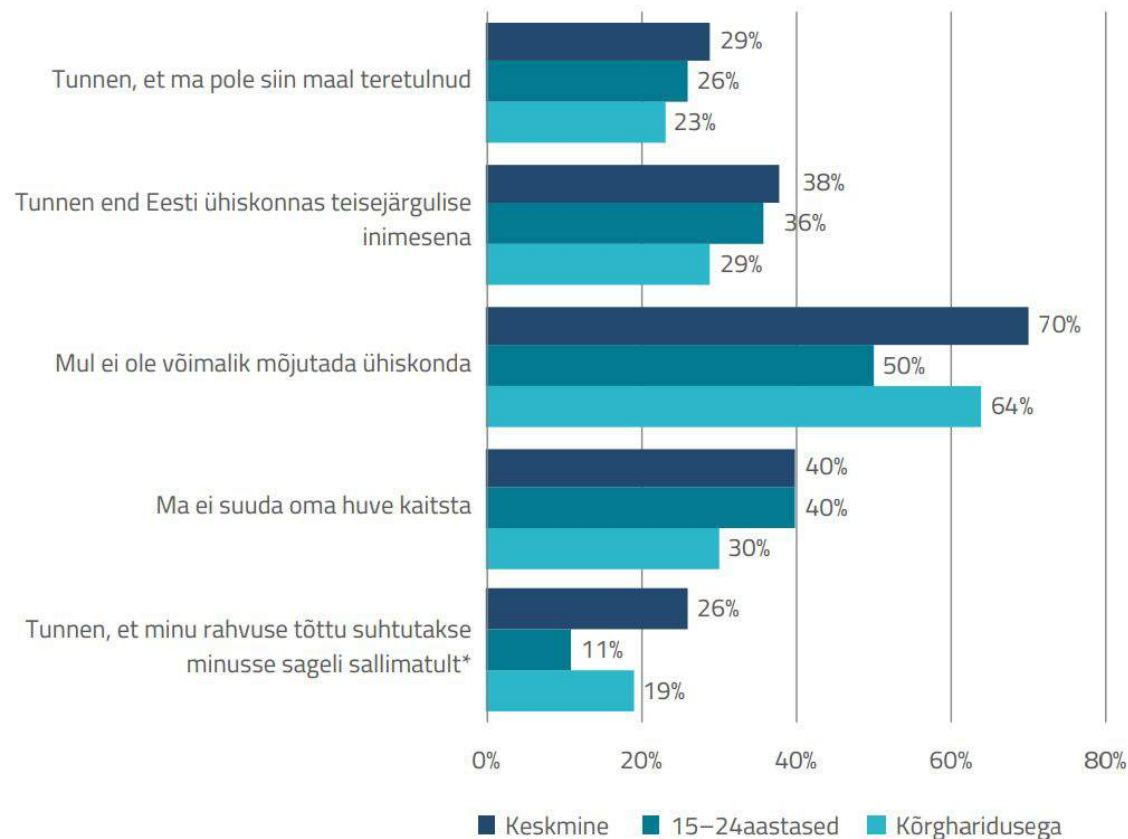
avaldas 2020. a koroonaviiruse pandeemia ja sellega kaasnenud tööturukriis mõju **kõigi elanike tööhõivele**, kuid kiiremini suurenes just **teisest rahvusest meeste** ning nii eestlastest kui ka teisest rahvusest **noorte** töötus.

Eesti tööturul püsib **rahvuspõhine segregatsioon**: teisest rahvusest inimesed on töötlevas tööstuses hõivatud eestlastest sagedamini. Juhtide ja spetsialistide osakaal on eestlaste seas suurem. Eestlaste sissetuleku tase on aastaid olnud **kõrgem kui teisest rahvusest elanikel**. Teisest rahvusest elanike sissetulek moodustas 2019. a 85% eestlaste sissetulekust (sh naistel 83% ja meestel 88%).

MIKS?

VÕRDSED VÕIMALUSED

Teisest rahvusest elanike vastused küsimusele „Kuivõrd nõustusite väidetega?“ (vastused „Täiesti nõus“ ja „Pigem nõus“)

HARIDUS

Õnneks..

pooldavad sõltumata oma rahvuslikust kuuluvusest Eesti inimesed varast eestikeelset õpet. Valdav osa ehk 76% elanikest leiab, et eestikeelne õpe peaks algama **lasteaias** (nii arvab 81% eestlastest ja 66% teisest rahvusest elanikest).

Kahjuks...

ei ole teisest rahvusest elanike seas **kujunenud ühtset arvamust** selle kohta, mis peaks olema Eesti õppeasutuste õppekeel. Inimeste vajadused, eelistused ja hoiakud on mitmekesised.

Miks?

Kuidas edasi?

EESTIMAA PÄIKE TÕUSEB
IDA-VIRUMAALT!

I OSA: KEEL

"IGAL LINNUL OMA LAUL"

Eesti
Rahvamajade
Ühing

EESTI KEELE ARENGUKAVA: MIS SEE ON?

Toomas Kiho

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Eesti keele arengukava 2021 - 2035

Kehtiv „Eesti keele arengukava 2011–2017“ ja koostatav „Eesti keele arengukava 2021–2035“ koondavad eesti keele, Eestis õpitavate võõrkeelte, eesti keele kui riigikeele ja keeletehnoloogia arendamisega seonduvad sihid, et kindlustada ka tulevikus eesti keele tugev positsioon ja toetada mitmekeelsust.

2018. aasta märtsis otsustas valitsus pikendada "Eesti keele arengukava 2011–2017" kuni 2020. aasta lõpuni.

Uue keelevaldkonna arengukava koostamist ja sisu on arutatud alates 2017. aastast:

- Eesti keelevaldkonna arengukava 2018–2027 eelnõu ja
- keelepoliitika põhialuste eelnõu koostamine, temaatilised konverentsid, sidus- ja sihtrühmade aruteluseminarid aastail 2017–2019

Uus arengukava aastateks 2021–2035

29.10.2020 kabineti nõupidamisel otsustas valitsus kiita heaks Eesti keelevaldkonna arengukava 2035 eelnõu ja saata selle arutamiseks Riigikogule.

2.06.2021 istungil arutas Riigikogu Eesti keelevaldkonna arengukava 2035.

Pärast arutelu Riigikogus peab valitsus arengukavad lõplikult kinnitama.

EESTI KEELE ARENGUKAVA

- sätestab Eesti keelepoliitilised eesmärgid ja arengusuunad aastateks 2021–2035.
- lähtub põhiseaduse üldistest väärtustest ning eesmärgist tagada eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimine läbi aegade. Nimetatud põhiseaduslik eesmärk on kogu Eesti keelepoliitika ülim siht.

EESTI KEELE ARENGUKAVA ÜLDEESMÄRK:

tagada eesti keele elujõud ja toimimine esmase keelena igas eluvaldkonnas, tagada igaühele õigus kasutada Eestis eesti keelt, säilitada ja tugevdada eesti keele staatust, mainet ja eestikeelset kultuuriruumi ning väärtustada teiste keelte valdamist.

STRATEEGILISED EESMÄRGID

1.

Eesti keele staatus on kindel ja maine on kõrge.

STRATEEGILISED EESMÄRGID

1.

Eesti keele staatus on kindel ja maine on kõrge.

2.

Eesti keele uurimine on rahvusvaheliselt kõrgel tasemel ning keeletaristu on innovaatiline, avatud ja mitmekesine.

STRATEEGILISED EESMÄRGID

1.

Eesti keele staatus on kindel ja maine on kõrge.

2.

Eesti keele uurimine on rahvusvaheliselt kõrgel tasemel ning keeletaristu on innovaatiline, avatud ja mitmekesine.

3.

Kõik Eesti elanikud valdavad eesti keelt ja väärtustavad teiste keelte oskust.

1. Eesti keele staatus ja maine

Staatus – eesti keele staatus riigikeelena on tagatud põhiseaduse, keeleseaduse ning muude keeleoskust ja keelekasutust reguleerivate õigusaktidega. Eesti keele kasutamine riigivalitsemises ja asjaajamises, hariduses ja ettevõtluses, avalikus teabes, teeninduses ning muudes olulistest valdkondades kindlustab eestikeelse ühiskonna kestlikkuse. Tagatud on nii üksikisikute kui ka kollektiivsed keeleõigused ja keelealaste õigusaktide järelevalve.

1. Eesti keele staatus ja maine

Staatus – eesti keele staatus riigikeelena on tagatud põhiseaduse, keeleseaduse ning muude keeleoskust ja keelekasutust reguleerivate õigusaktidega. Eesti keele kasutamine riigivalitsemises ja asjaajamises, hariduses ja ettevõtluses, avalikus teabes, teeninduses ning muudes olulistest valdkondades kindlustab eestikeelse ühiskonna kestlikkuse. Tagatud on nii üksikisikute kui ka kollektiivsed keeleõigused ja keelealaste õigusaktide järelevalve.

Maine ja keelehoiakud – Eesti elanikud peavad eesti keelt tähtsaks ja kasulikuks, eesti keele maine on kõrge nii eestlaste kui ka teiste rahvuste hulgas. Eesti keel on eesti rahvuse jätkusuutliku arengu aluseid ning ühtse väärtusruumi, ühtekuuluvustunde ja ühiskonna sidususe looja. Eesti keelt väärtustatakse kui eesti kultuuri keset ja kultuuriloomet keelt, seda eelistatakse ka mitteformaalses suhtluses, sh virtuaalmaailmas. Eesti keele oskus annab paremad võimalused eneseteostuseks.

2. Keele uurimine ja taristu

Keeletehnoloogia areng – keeletehnoloogia arendamine on prioriteet, sest see tugevdab eesti keele elujõudu üha digitaalsemas maailmas ning toetab inimeste (sh keeleliste erivajadustega inimeste) toimetulekut ja ühiskonnaelus osalemist.

2. Keele uurimine ja taristu

Keeletehnoloogia areng – keeletehnoloogia arendamine on prioriteet, sest see tugevdab eesti keele elujõudu üha digitaalsemas maailmas ning toetab inimeste (sh keeleliste erivajadustega inimeste) toimetulekut ja ühiskonnaelus osalemist.

Oskussõnavara areng – erialasõnavara on arendatud ja ajakohastatud.

2. Keele uurimine ja taristu

Keeletehnoloogia areng – keeletehnoloogia arendamine on prioriteet, sest see tugevdab eesti keele elujõudu üha digitaalsemas maailmas ning toetab inimeste (sh keeleliste erivajadustega inimeste) toimetulekut ja ühiskonnaelus osalemist.

Oskussõnavara areng – erialasõnavara on arendatud ja ajakohastatud.

Korpuste kvaliteet, sõnastikud, keeleteadus – Eesti keeleteadus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline, keelekorpusi arendatakse järjepidevalt, need on kvaliteetsed ja kättesaadavad.

3. Õpe

Eestikeelne kooliharidus – on mindud valdavalt üle eestikeelsele kooliharidusele, st õppetöö riigi ja kohalike omavalitsuste rahastatavates koolides ja lasteaedades toimub eesti keeles. Eestikeelne kooliharidus tagab laste ja noorte lõimumise eesti kultuurija väärtusruumi ning annab kõigile võrdse võimaluse osaleda ühiskonna- ja tööelus ning jätkata õpinguid järgmisel haridustasemel.

Emakeeleõpetus – tähtsustatakse ja tõhustatakse eesti keele kui emakeele õpet; võimaluse ja vajaduse korral korraldatakse eesti keelest erineva emakeelega lastele nende emakeele õpet.

Kõrghariduse keelsus – koostöös ülikoolidega saavutatakse tasakaal eesti- ja ingliskeelse kõrgharidusõppe vahel, et tugevdada eesti keele positsiooni teadus- ja kõrghariduskeelena.

Eesti keel teise keelena – eesti keele õpe on kvaliteetne ja kättesaadav. Oluliselt on tõusnud eesti keelt oskavate inimeste arv.

Võõrkeeleeõpe – võõrkeeleeõpetuse kõrge kvaliteet tagab, et iga eestimaalane valdab peale emakeele veel vähemalt kaht keelt.

3. Õpe

Eestikeelne kooliharidus – on mindud valdavalt üle eestikeelsele kooliharidusele, st õppetöö riigi ja kohalike omavalitsuste rahastatavates koolides ja lasteaedades toimub eesti keeles.

Eestikeelne kooliharidus tagab laste ja noorte lõimumise eesti kultuuri- ja väärtusruumi ning annab kõigile võrdse võimaluse osaleda ühiskonna- ja tööelus ning jätkata õpinguid järgmisel haridustasemel.

3. Õpe

Eestikeelne kooliharidus – on mindud valdavalt üle eestikeelsele kooliharidusele, st õppetöö riigi ja kohalike omavalitsuste rahastatavates koolides ja lasteaedades toimub eesti keeles.

Eestikeelne kooliharidus tagab laste ja noorte lõimumise eesti kultuuri- ja väärtusruumi ning annab kõigile võrdse võimaluse osaleda ühiskonna- ja tööelus ning jätkata õpinguid järgmisel haridustasemel.

Emakeeleõpetus – tähtsustatakse ja tõhustatakse eesti keele kui emakeele õpet; võimaluse ja vajaduse korral korraldatakse eesti keelest erineva emakeelega lastele nende emakeele õpet.

3. Õpe

Eestikeelne kooliharidus – on mindud valdavalt üle eestikeelsele kooliharidusele, st õppetöö riigi ja kohalike omavalitsuste rahastatavates koolides ja lasteaedades toimub eesti keeles.

Eestikeelne kooliharidus tagab laste ja noorte lõimumise eesti kultuuri- ja väärtusruumi ning annab kõigile võrdse võimaluse osaleda ühiskonna- ja tööelus ning jätkata õpinguid järgmisel haridustasemel.

Emakeeleõpetus – tähtsustatakse ja tõhustatakse eesti keele kui emakeele õpet; võimaluse ja vajaduse korral korraldatakse eesti keelest erineva emakeelega lastele nende emakeele õpet.

Kõrghariduse keelsus – koostöös ülikoolidega saavutatakse tasakaal eesti- ja ingliskeelse kõrgharidusõppe vahel, et tugevdada eesti keele positsiooni teadus- ja kõrghariduskeelena.

3. Õpe

Eestikeelne kooliharidus – on mindud valdavalt üle eestikeelsele kooliharidusele, st õppetöö riigi ja kohalike omavalitsuste rahastatavates koolides ja lasteaedades toimub eesti keeles. Eestikeelne kooliharidus tagab laste ja noorte lõimumise eesti kultuuri- ja väärtusruumi ning annab kõigile võrdse võimaluse osaleda ühiskonna- ja tööelus ning jätkata õpinguid järgmisel haridustasemel.

Emakeeleõpetus – tähtsustatakse ja tõhustatakse eesti keele kui emakeele õpet; võimaluse ja vajaduse korral korraldatakse eesti keelest erineva emakeelega lastele nende emakeele õpet.

Kõrghariduse keelsus – koostöös ülikoolidega saavutatakse tasakaal eesti- ja ingliskeelse kõrgharidusõppe vahel, et tugevdada eesti keele positsiooni teadus- ja kõrghariduskeelena.

Eesti keel teise keelena – eesti keele õpe on kvaliteetne ja kättesaadav. Oluliselt on tõusnud eesti keelt oskavate inimeste arv.

3. Õpe

Eestikeelne kooliharidus – on mindud valdavalt üle eestikeelsele kooliharidusele, st õppetöö riigi ja kohalike omavalitsuste rahastatavates koolides ja lasteaedades toimub eesti keeles. Eestikeelne kooliharidus tagab laste ja noorte lõimumise eesti kultuuri- ja väärtusruumi ning annab kõigile võrdse võimaluse osaleda ühiskonna- ja tööelus ning jätkata õpinguid järgmisel haridustasemel.

Emakeeleõpetus – tähtsustatakse ja tõhustatakse eesti keele kui emakeele õpet; võimaluse ja vajaduse korral korraldatakse eesti keelest erineva emakeelega lastele nende emakeele õpet.

Kõrghariduse keelsus – koostöös ülikoolidega saavutatakse tasakaal eesti- ja ingliskeelse kõrgharidusõppe vahel, et tugevdada eesti keele positsiooni teadus- ja kõrghariduskeelena.

Eesti keel teise keelena – eesti keele õpe on kvaliteetne ja kättesaadav. Oluliselt on tõusnud eesti keelt oskavate inimeste arv.

Võõrkeeleeõpe – võõrkeeleeõpetuse kõrge kvaliteet tagab, et iga eestimaalane valdab peale emakeele veel vähemalt kaht keelt.

OTSUST POLE TEHTUD

Eesti
Rahvamajade
Ühing

EESTIMAA PÄIKE TÕUSEB
IDA-VIRUMAALT!

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Narva eesti keele maja. Keelekeskkonna loomine Narvas ja Ida-Virumaal. Keelesõbra programm.

**EESTI
KEELE
MAJA**

Leiame ühise keele
Finding the common language
Найдем общий язык

Anna Farafonova
Narva eesti keele maja juhataja
Ave Landrat
Partnerlussuhete valdkonna juht

Ida-Virumaa

- ✱ Ida-Virumaal on eesti keele kasutusvõimalused piiratud, sest eestlaste hulk väheneb seal kuus korda kiiremini kui Eestis keskmiselt.
- ✱ Piirkonniti varieerub Eesti elanikkonna eesti keele oskus märkimisväärselt – sealjuures jääb esmalt silma Ida-Virumaa teiste rahvuste vähene eesti keele oskus.
- ✱ Piirkondlikud erinevused eesti keele oskuses ja kasutamises sõltuvad otseselt kontaktidest eestlastega. Seal, kus kokkupuuteid eestlastega on rohkem, osatakse ja kasutatakse eesti keelt rohkem.
- ✱ 2011. aasta rahvaloenduse järgi riigikeelt oskas Narvas 22%, Sillamäel 22%, Jõhvis 38%, Kohtla-Järvel 31% ja Kiviõlis 43% muukeelsetest elanikest.

**Eesti keele majad
sai loodud aastal
2019**

TALLINN

NARVA

**EESTI
KEELE
MAJA**

**EESTI
KEELE
MAJA**

Narva eesti keele maja eesmärgid

- ✿ Toetada eesti keele kui teise keele kvaliteetset õpet Ida-Viru piirkonnas.
- ✿ Aidata kaasa ühiskonna paremale lõimumisele Ida-Viru piirkonnas.
- ✿ Luua ja koordineerida eesti keele praktiseerimisvõimaluste kontaktvõrgustikku.
- ✿ Luua eesti keele õppeks koordineeritud teenus, mis on:
 - süsteemne, kättesaadav ja kvaliteetne;
 - aitab kaasa mitteformaalses hariduses eesti keele õppeks vajaliku terviksüsteemi kujunemisele, eesti keele õppe korraldusele ja koordineerituse parandamisele;
 - tagab õppe soovitud kvaliteedi ja selle omandamist toetavad tugimeetmed ja regionaalse katvuse, loob selle realiseerimiseks tänapäevasest keeleõppemetoodikast lähtuvaid praktilisi võimalusi;
 - aitab kaasa eesti keele oskuse ja sotsiaalse lõimumise tõusule muukeelse elanikkonna hulgas.
- ✿ Nimetatud eesmärkide elluviimiseks korraldada tasuta eesti keele kursusi ning tegevusi, mis võimaldavad eesti keelt praktiseerida ja laiendada eestikeelse suhtluskeskkonna võimalusi omandatud keeleoskuse säilitamiseks.
- ✿ Olla kompetentsikeskus täiskasvanud õppijatele eesti keele õppes ning jagada kompetentsi partneritele.

TEGEVUSED JA TEENUSED

1.

Personaalne
keeleõppealane
nõustamine

2.

Keeleõpe A1-C1

3.

Suhtluspraktikat
toetavad tegevused

4.

Ainulaadsed
keeleõppeprojektid

Eesti keele majad numbrates

Teenused Tallinna ja Narva keele majades

Allikas: INSA aastaaruanded 2019 ja 2020

Personaalne
keeleõppenõustamine

* unikaalset isikut

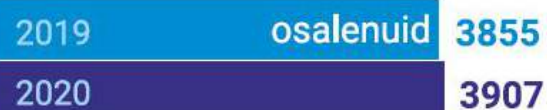
Tööandjate
nõustamine
(ettevõtete arv)

Eesti keele kursused
tasemetel A1-C1
(õppekohtade arv)

Eesti keele majade
korraldatud keeleõpet
toetavad tegevused

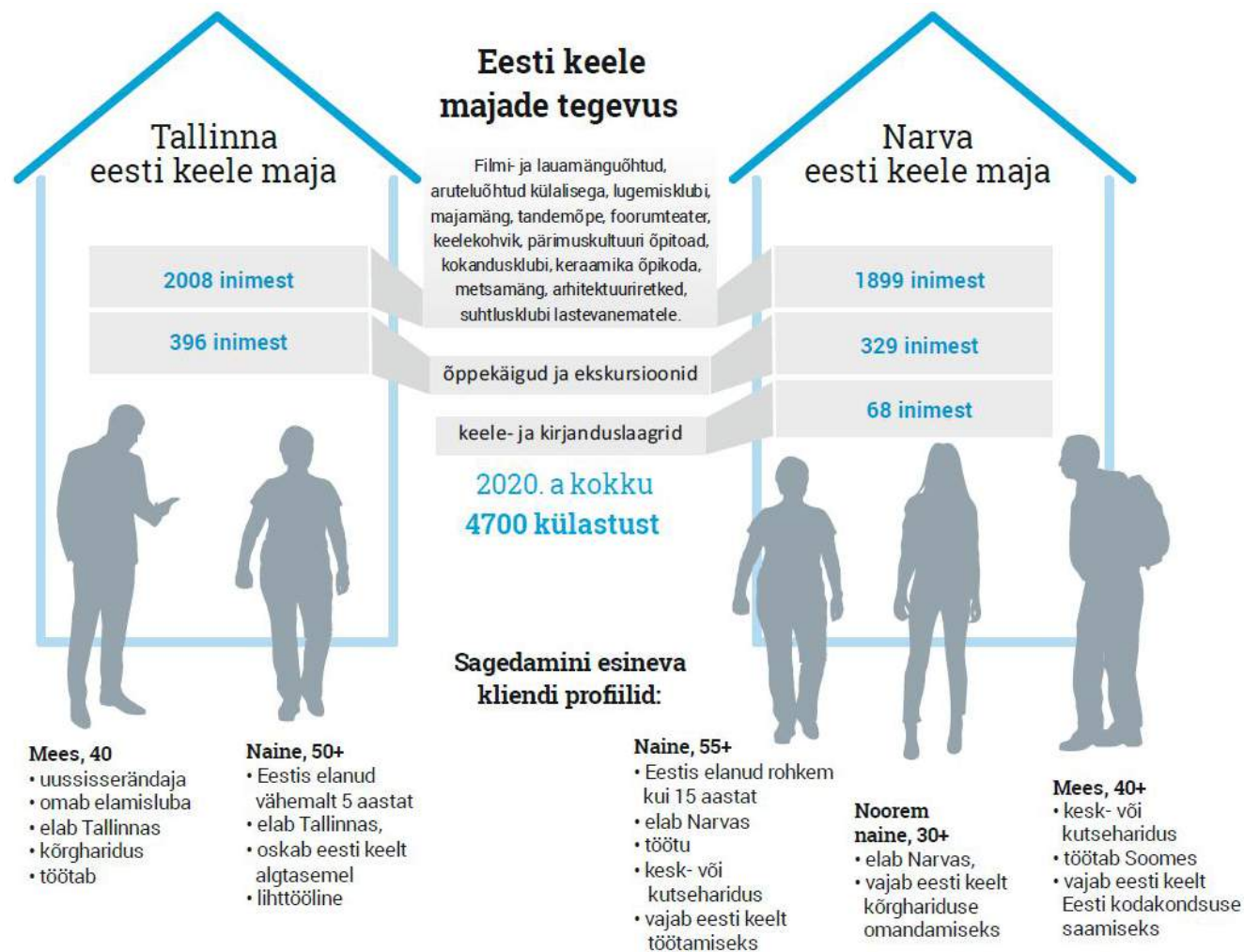
programm
„Keelesõber“

suhtlus-
programm
„Keelerulett“

429 vabatahtlikku mentorit
572 eesti keele õppijat*

*märts 2021 seisuga

Eesti keele majad numbrates

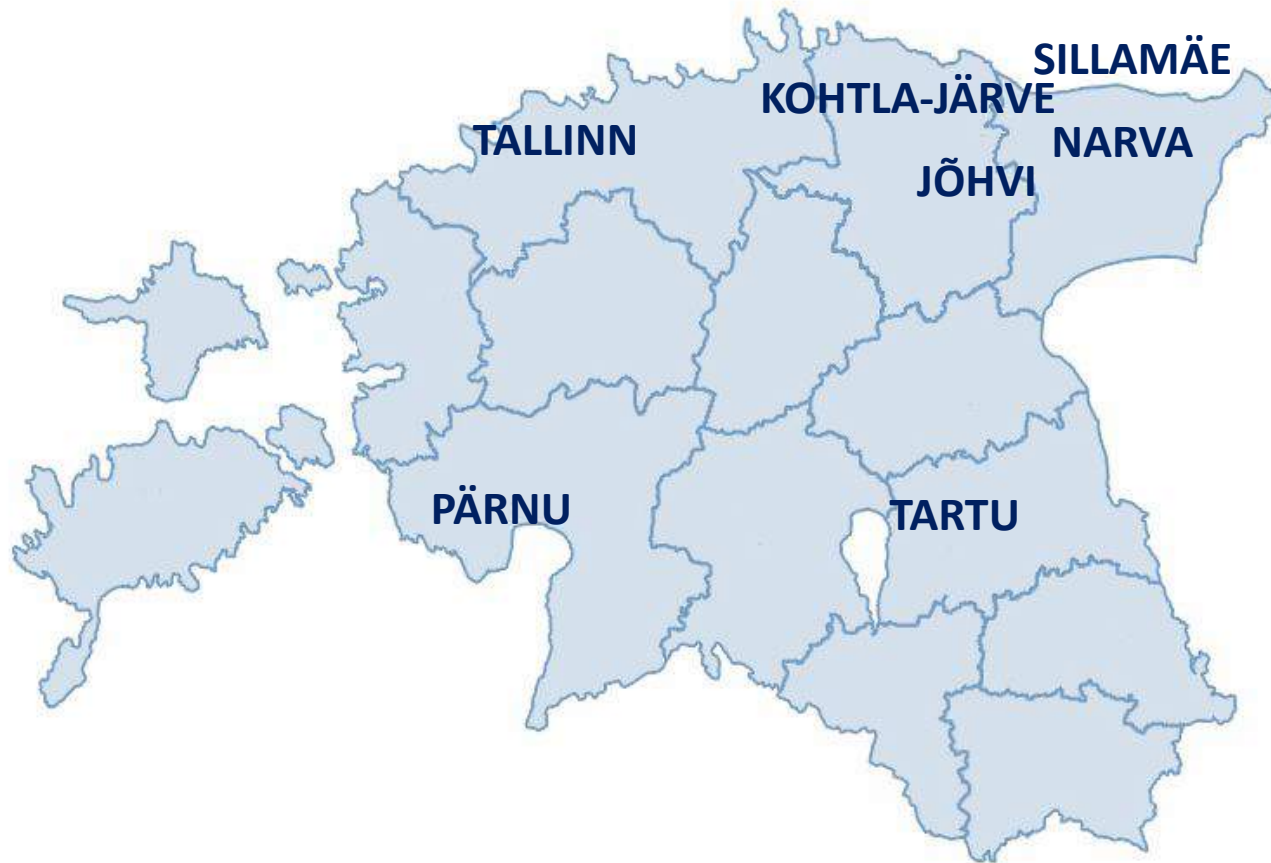

Narva eesti keele maja 2020

- Keeleõpe A1-C1 – 630 inimest, kokku 39 õpperühma
- Keeleõpet toetavad tegevused – 1899 inimest
- Keelelaagrid suvel (tandem – ja kirjanduslaager) – 68 inimest

EESTI KEELE MAJADE PIIRKONDLIKUD TEGEVUSED

- 1 Jõhvi:** õppekäigud, õppereisid, käsitöötoad
- 2 Kohtla-Järve:** Koostöös TalTech Kolledžiga mängude õhtud
- 3 Tartu:** koostöö Tartu Välismaalaste Teenusekeskusega, uussisserändajate kogemuskohtumised
- 4 Pärnu:** suhtlusklubi, kokandusklubi muusikaklubi Laulame koos.

MEEDIAKLUBI

SUHTLUSKLUBI
LASTEVANEMATELE

TANDEMLAAGER

MUUSEUMIDE KÜLASTUSED

100 küsimust

MÄNGUDE ÕHTUD

KÄSITÖÖTUBA

VIRTUAALSED
VESTLUSED
„KEELERULETT“

PÄRIMUSKULTUURI KURSUS

KOHTUMISED
KÜLALISTEGA

KOKANDUSKLUBI

MATKAD

EESTI KEELE MAJADE PROJEKTID

2020/2021

Keelesõber – 410 vabatahtlikku mentorit
ja 475 eesti keele õppijat
Räpiooper „Karma“– 60 inimest (sh 30
näitlejat ja 30 tantsijat). Publikuna osales
218 inimest.

Keelerulett – 405 külastust

Tandemkoor – 45 osalejat

Muinasjutt NÖÖP

Raamat „Lasteaia saladused“

Kooslaulmispidu „Sõida tasa üle silla“

SUVI 2021

Narva tandemkoor. Laululaager juulis.
Juunis Saaremaa maaelu teemaline keelelaager.
20.august kooslaulmispidu „Sõida tasa üle silla“ Narvas.
Augustis eesti-vene tandemlaager Võrumaal.
Koostööprojekt Sisekaitseakadeemiaga - tandemõpe Narva elanikud ja SKA kadetid.
Koostöö PPAga, väljasõidud, keelekursused, koostöötegevused.

KULTUURI- JA KEELEKONTAKTID AASTAL 2020/2021

INSA 2020.a. MÄRGATUD TEOD

6.01.2021 andis rahvastikuminister Riina Solman INSAle üle Vabatahtliku Sõbra kvaliteedimärgise. INSA vabatahtlikena panustab hetkel 480 inimest.

16.03.2021 pälvis räpiooper „Karma“ Haridus- ja Teadusministeeriumi konkursi Keeletegu 2020 ühe peauhindadest.

Narva eesti keele maja tandemkoor

Projekt, kus koos laulavad eesti ja vene emakeelega lauljad.

Tandemkoor ühendab endas 30-40 eri rahvusest lauljat, kes enamuses on pärit Ida-Virumaalt.

Eesmärk 2020- 20.august - Kooslaulmispidu Narvas.

1.oktoobril Narva eesti keele maja tähistas oma 2-aastase sünnipäeva räpiklipiga.

<https://www.youtube.com/watch?v=AUIcOXSDINk>

Keelesõbra programm 2021

https://youtu.be/Ov_u8Rln8zl

Täname!

Arutelu - KEEL

- **Hendrik Agur**
Kohtla-Järve Gümnaasiumi direktor
- **Raivo Riim**
eesti keele õpetaja moslemitest sisserändajatele
- **Anu Luure**
Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi direktor
- **Vladimir Võssotski**
Sillamäe Kultuurikeskuse direktori
kohusetäitja

KES SÜOB, SIE JAKSAB.
(LÜGANUSE)

LÕUNAPAUUS

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Muusikaline etteaste

Jazz- ja popmuusikaseaded saksofonile ja
vokaalsolistile

Artjom Repjuk ja Evelina Lebedeva

Eesti
Rahvamajade
Ühing

KULTUURIMINISTEERIUM

19.10.2021

Kuidas luua üheskoos sidusat ühiskonda?

Piret Hartman
Kultuurilise mitmekesisuse asekantsler
Kultuuriministeerium

MIKS?

EESTI ON SIDUS JA KAASAV
ÜHISKOND, JÄTKUSUUTLIK

ET MEIL OLEKS ROHKEM
EESTI KEELE JA KULTUURI

194 erinevat rahvust

Eestlastest tagasipöördujaid oli 2020.aastal
5900 inimest

2020.aastal anti tähtaajalisi elamislube 4710
inimesele

Lühiajalisi töötajaid oli 2020.aastal 22110

Eestis on kokku 300 rahvusvahelise kaitse
saajat

ÜHE
INIMESE
LUGU

Kontakt eestlastega on pooltel uussisserändajatest

Osalemine kultuuriüritustel: teisest rahvusest $\frac{1}{3}$,
eestlased $\frac{1}{2}$

Eesti meediakanalid on kõige usaldusväärsemad

Segregatsioon kasvab

Eesti keelt ei oska 8 % teisest rahvusest inimestest

Ühiskond toetab varajases eas eesti keele õpet ning
koos õppimist

SIDUS EESTI

2030

4 valdkonda

3

KOHALIKE OMAVALITSUSTE
VÕIMESTAMINE

TEENUSED JA NENDE KÄTTESAADAVUS

your guide to
settling in Estonia.

settleinestonia.ee

settle in
estonia

ÜHINE INFORUUM

SIDE EESTIGA
NING EESTI
KEELE OSKUS

KONTAKTID

TÖÖJÕUTURG

KULTUUR PARANDAB
MAAILMA

VIII Ida-Virumaa
Kultuurifoorum

Jõhvi kontserdimaja
12.03.2021

A yellow rectangular sign is positioned in the foreground, slightly to the right of the center. It features bold, dark green text. The word 'NARVA' is in a large, sans-serif font, with '2024' written in a smaller font to its upper right. Below this, the text 'Narva Euroopa kultuuripealinnaks 2024' is written in a smaller, dark green font. At the bottom of the sign, three items are listed: the hashtag '#Narva2024', the hashtag '#narvaisnext', and the website 'narva2024.ee'. The sign is set against a background of a modern, multi-story building with many windows, under a clear blue sky. The foreground is a green lawn.

NARVA²⁰²⁴

Narva Euroopa
kultuuripealinnaks 2024

#Narva2024

#narvaisnext

narva2024.ee

KULTUURIMINISTEERIUM

Aitäh!

Piret Hartman
Piret.hartman@kul.ee
53405002

TARTU ÜLIKOOL

Multikultuursus kogukonnas

TÜ Viljandi kultuuriakadeemia

Lii Araste

KOGUKONNATÖÖ NOOREMLEKTOR

19. OKTOOBRI 2021

„Paljasjalgsed“ ja „puukallistajad“

Maapiirkondade uuskogukonnad Eestis:

- Paigast endast ajendatud kogukonnad
- Ideest/ideoloogiast ajendatud kogukonnad

(Madris Rennu, Andres Rõigas, Lii Araste uuring)

lahe
nurjatute
probleemide

Manyu Li, Hung-Chu Lin, Liman Man Wai Li, Irene Hanson Frieze (2019) „Cross-Cultural Study of Community Engagement in Second-Generation Immigrants“

Mida suurem on saabuja vastuvõtuhoiak, seda lihtsamalt kohanemine läheb, mida suurem on kogukonna vastuvõtuhoiak, seda hõlpsamalt kohanemine läheb. Parim viis on kohanemiseks on kaasamine kogukonda.

Sarah Gillespie Emma Cardeli Georgios Sideridis et al (2020) „Residential mobility, mental health, and community violence exposure among Somali refugees and immigrants in North America“

Mida vähem kogukonda sulandutakse, seda enam hakatakse kolima. Mida enam kolitakse, seda vähem sulandutakse ühiskonda ja seda keerukam on inimestel nende vaimse tervisega. Iseäranis halb mõju on tajututult sunnitud kolimisel.

Webb, R.T., Antonsen et al (2015) „Attempted suicide and violent criminality among Danish second-generation immigrants according to parental place of origin“:

Teises põlvkonna immigrantidel on eakaaslastega võrreldes kõrgendatud riskid vägivaldsuseks ja suidsiidsuseks, mida selgitab osaliselt perekondlik sotsiaalmajanduslik keerukus.

„ Lääne-Euroopa riigid peavad oma mitmekultuurilises linnapiirkonnas elavate teise põlvkonna sisserändajate jaoks välja töötama spetsiaalselt neile kohandatud ennetusprogrammid, võttes kasutusele integreeritud lähenemisviisi“

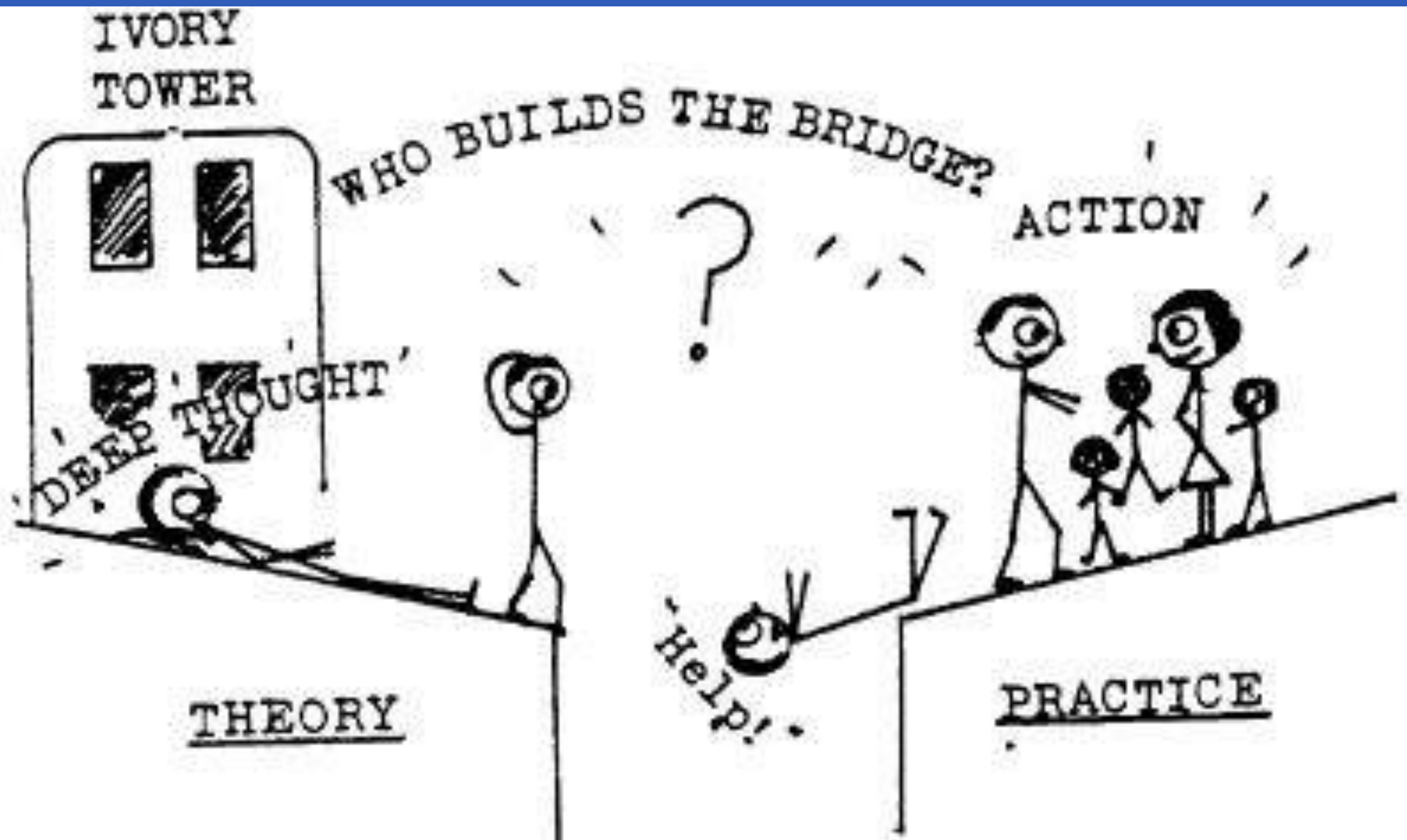
Appikene, vaata mis nad teevad!

Thomas Williams (2008):

Uuris valgete meeste radikaalseid motoklubisid.

„Nädalavahetuse sõdalased“ – konformism, käivad tööl – hajusa sidususega subkultuur, mis sisustab vaba aega.

Konstrueeritud vabaduse tunne, väge täis ja võimas.

Mina tänän!

EESTIMAA PÄIKE TÕUSEB
IDA-VIRUMAALT!

II OSA: KULTUUR

***"IGAL MAAL ISE VIIS,
IGAS KOHAS ISE KOMBED"***

Eesti
Rahvamajade
Ühing

KULTUURIMINISTEERIUM

*Eesti Kultuuriministeeriumi juures asuv
Ida-Virumaa Rahvuskultuuriühenduste Ümarlaud.
25 aastat.*

Круглому столу национально-культурных объединений
Ида-Вирумаа при Министерстве Культуры Эстонии
25 лет

Aleksandr Dusman
*Ida-Virumaa Rahvuskultuuride
Ümarlaua esimees*

KULTUURIMINISTEERIUM

Ümarlaud on reaalne platvorm erinevate rahvuste dialoogiks

Круглый стол - реальная платформа для межкультурного диалога

Члены Круглого стола – 36
руководителей национально-
культурных объединений,
работающих в 6 из 8 самоуправлений
Ида-Вирумаа

и в одном самоуправлении Йыгевамаа

Ümarlaua liikmed kokku 36.

Ida-Virumaa kuuest ja ühest Jõgevamaa omavalitsusest tegutsevate
rahvuskultuuriseltside juhti.

Ümarlaua istungid toimuvad
kord kuus.

Ежемесячные заседания членов Круглого стола

Ümarlaua määrus

Nii see allgas...

Истоки

funktsioonid, õigused ja kohustused määratakse põhikirjase;

- istungite otsuste vastuvõtmise kord määratakse põhikirjas. Kõik otsused ja ettepanekud võetakse vastu konsensusel, v.a. finantsküsimused, mis võetakse vastu lihthääletamusega või 2/3 istungil viibivate ümarlaua liikmete poolthääletage;

- igal esindatud rahvusel on ühe otsustava hääle õigus, olenemata selle rahvuse poolt ümarlaua liikmeteks olevate rahvusühenduste arvust;

- enne hääletamist peavad iga rahvuse esindajad saavutama konsensus e esindatud ühenduse vahelotsuse poolt- või vastuhääletamiseks;

- ümarlaua töö finantseerimine toimub esindatud rahvusühenduste, Maavalitsuse jt. vahendite arvelt. Käesolev maarus on vastu võetud 30.oktoobril 1995.a. Johvis alljärgnevate rahvusühenduste esindajate poolt

Allkiiriad:

- teistest EV seadustest, mis reguleerivad organisatsioonide ja mittetulundusühingute tegevust.
- 4. Töö vormid
 - arutlused, diskussioonid;
 - töö tööühmades;
 - seminarid ja konverentsid;
- 5. Struktuur.
 - rahvusühenduste materiaalse toetamise fondi loomine;
 - ettepanekute, pöördumiste, ekspertninnangute ja otsuste koostamine;
 - massiteabevahendite informeerimine Ümarlaua tööst; koostumiste korraldamine riiklike, rahvusvaheliste ja ühiskondlike organisatsioonide esindajatega ning projektide programmide juhtidega. - Ümarlaud on ühiskondlikel alustel töötav organisatsioon, mis tegutseb oma põhikirja alusel.
 - Ümarlaua kollektiivliikmeteks võivad olla kõik Ida-Viru Maavalitsuses registreeritud rahvuslikud ühendused, kes delegerivad oma esindaja osalema Ümarlaua töös ühe hääle õigusega iga esindatud rahvuse poolt;
 - Ida-Virumaa maavanem delegerib töös Ümarlausa oma esindaja ning osaleb võimaluse korral tähtsamatel nõupidamistel ja üritustel.
- 6. Töö korraldus ja otsuste vastuvõtmine.
 - kindlustatud on arvamuste vaba vahetamine võrdsetel alustel;
 - Ümarlaua istungid toimuvad mitte harvemini kui 1 kord kvartalis;
 - ümarlaua istungite juhatajaks on kõik ümarlaua liikmed järjekorras;
 - Istungite vaheaegadel tegeleb ümarlaua töö probleemidega esimees, kes valitakse Ümarlaua liikmete hulgas mitte kauemaks kui poolaastaks; asimehe

Ida-Virumaa maavanemad

Старейшины Ида-Вирумаа

Asutajaliikmed ja ideede generaatorid

Вдохновители и основатели Круглого стола

*Eesti Kultuuriministeeriumi juures asuva Ida-Virumaa rahvuskultuuriühenduste
ümarlaud*

Круглый стол национально-культурных объединений Ида-Вирумаа при
Министерстве Культуры Эстонии

KULTUURIMINISTEERIUM

9 членов
В
1995 г.

18 членов
В
2005 г.

36 членов
В
2015 г.

TEAMWORK

Eesti Kultuuriministeeriumi juures asuva Ida-Virumaa rahvuskultuuriühenduste ümarlaua statuut

KULTUURIMINISTEERIUM

Kinnitatud
kultuuriministri
. septembri 2017. a käskkirjaga nr

Ida-Virumaa rahvuskultuuriühenduste ümarlaua
STATUUT

1. Ida-Virumaa rahvuskultuuriühenduste ümarlaud (edaspidi *ümarlaud*) on Kultuuriministeeriumi (edaspidi *ministeerium*) juures alalise dialoogiplatvormina tegutsev koostöökoogu.
2. Ümarlaua eesmärk on Ida-Virumaal elavate erinevate rahvuste lõimumise soodustamine ja sidususe tugevdamine Eesti ühiskonnas.
3. Oma eesmärgi saavutamiseks ümarlaud (1) koordineerib Ida-Virumaa rahvuskultuuriühenduste algatatud kultuuri-, haridus-, majandus-, sotsiaal- jt projektide ettevalmistamist ning osutab abi nende elluviimisel; (2) koordineerib ühiseid projekte ja programme; (3) osaleb kohalikes, maakondlikes, riiklikes ja rahvusvahelistes projektides ja programmides; (4) koostab ja esitab kohalikele omavalitsustele ning riiklikele asutustele ettepanekuid ja soovitusi Eesti ühiskonna lõimumise soodustamiseks ja sidususe tugevdamiseks; (5) koostab eksperthinnanguid, pöördumisi, võtab vastu avaldusi ja otsuseid ning (6) informeerib avalikkust ümarlaua tööst.
4. Ümarlaua töövormiks on korralised ja vajadusel erakorralised koosolekud, arutelud ja diskussioonid, töörühmad, seminarid ja konverentsid, festivalid, kontserdid, näitused jms sündmused, kohtumised kohalike, maakondlike, riiklike ja rahvusvaheliste avalike ja ühiskondlike organisatsioonide, Eesti ja rahvusvahelise meedia ning erinevate projektide ja programmide esindajatega.
5. Ümarlaud on ühiskondlikel alustel töötav dialoogiplatvorm, mis tegutseb kultuuriministri käskkirjaga kinnitatud statuudi alusel.
6. Ümarlaua liikmeks võivad olla kõik Ida-Viru maakonnas registreeritud ja tegutsevad rahvuskultuuriühendused, kes määravad oma esindaja osalema ümarlaua töös. Rahvuskultuuriühendus on käesoleva statuudi mõistes mittetulundusühing, kelle põhikirjaliseks eesmärgiks on kindla rahvuse või rahvuste grupi kultuuri säilitamine ja edendamine.
7. Kultuuriministeerium ei ole ümarlaua liige. Kultuuriminister määrab käskkirjaga ministeeriumi hääleõiguseta esindaja ümarlauas ning osaleb võimalusel tähtsamatel nõupidamistel ja üritustel.

KULTUURIMINISTEERIUM

Ümarlaua liikmed

Члены Круглого стола

Meie külalised Наши Гости

KULTUURIMINISTEERIUM

Eesti president
Lennart Meri

Президент Эстонии
Леннарт Мери

Saadik-Riigikogu
Riho Breivel

Член Риигикогу
Рихо Брейвел

- OSCE rahvusvähemuste komissar
- Knut Vollebæk

Верховный комиссар ОБСЕ по делам
нацменьшинств
Кнут Воллебек

Akadeemik Jüri Tammaru

ÜRO eriraportöör
Doudou Diene

Репортер ООН
Дуду Дьен

Eesti Vabariigi kultuuriminister
Tõnis Lukas
Министр Культуры Эстонии
Тынис Лукас

KULTUURIMINISTEERIUM

Ühisprojektid Совместные проекты

KULTUURIMINISTEERIUM

Ühisprojektid Совместные проекты

EESTIMAA RAHVUSTE SALU

kingitus EV 100. sünnipäevaks

Роща народов Эстонии

Подарок к 100 - летию Эстонии

KULTUURIMINISTEERIUM

KULTUURIMINISTEERIUM

XV

Rahvuskultuuride loomepada

Integratsiooni
sihtasutus

KULTUURIMINISTEERIUM

Kalendermärkmik

“Ida-Virumaa rahvuslikud tähtpäevad ja traditsioonid”

KULTUURIMINISTEERIUM

VI rahvusvaheline konverents

“Tolerantsus läbi kultuuripärandi Eesti paljurahvuselises regioonis”

**“Толерантность и Культурное наследие в многонациональном регионе
Эстонии”**

Narva-Jõesuu 02 juuni 2018.a.

KULTUURIMINISTEERIUM

Rahvusvähemuste kultuuriseltside ja Eesti
kultuuriasutuste koostööd
soodustavad tegevused- õppevisiidid
Совместно с Министерством Культуры Эстонии
учебные рейсы
в рамках проекта “Познай Эстонию”

Iga-aastase õppe-tutvumisreisi läbiviimine rahvuskultuuride ümarlaua liikmetele teemal "Tunne Eestit", eesmärgiga tutvustada Eestimaad ning soodustada vähemusrahvuste ja Eesti kultuuriasutuste omavahelist koostööd. Samuti aidata kaasa erinevate rahvusrühmade edukale lõimumisele, andes õppevisiidi käigus uusi teadmisi ning sõlmides kontakte erinevate Eesti kultuuriasutustega.

Ежегодные учебные рейсы «Познай Эстонию», в сотрудничестве с Министерством Культуры Эстонии

KULTUURIMINISTEERIUM

Üle 200 rahvuskultuuriseltside ürituse ning ca 40 ühistegevust piirkonna kohalikes omavalitsustes ja Eesti maakondades, samuti välismaal.

Более **200** действий ежегодно национально-культурных обществ и около **40** совместных действий

в своих самоуправлениях
и в других уездах Эстонии,
а также зарубежом.

KULTUURIMINISTEERIUM

Festivalid Фестивали

- Osalemine Narvas rahvuskultuuride festivalil Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamisel 24.veebbruaril.
- Участие в Нарве , в фестивале национальных культур празднования 100-летия Эстонской Республики, 24 февраля.
- XX traditsiooniline rahvamuusikaansamblite festival "Mängi, lõõts!" Narvas 24.märtsil.
- Festival "Vene kooride päev" Kiviõlis 28.aprillil.
- Фестиваль "День Русских хоров" в Кивиыли , 28 апреля.
- Osalemine Sillamäe traditsioonilisel festivalil „Balti sillad“ 26.mail.
- Участие в Силламяе в традиционном фестивале “Мосты Балтии”, 26 мая.
- XV festivali “Rahvuskultuuride loomepada” ettevalmistamine ja läbiviimine Jõhvis 23.septembril.
- Организация и участие в Йыхви, в юбилейном XV фестивале «Лоомепада», 23 сентября.

Rahvuslike traditsioonide hoidmine ja rahvakalendri tähtpäevade avalik tähistamine Празднование народных праздников и традиций

- Oma rahvuskalendri tähtpäevi tähistasid avatud üritusena kõik allseelsid: juudi püha Purim, Pesah, Kohtla-Järvel ja Narvas; vastlapäeva tähistamine rahvustoitude valmistamise, võistlusmängudega ja näitusega Lohusuus, Kohtla-Järvel, Sillamäel, Jõhvis ja Narvas.
- „Pokrovskije posidelki“ (lõikuspüha) läbiviimine Lohusuus.
Holokausti päev Vaivaras 28.jaanuaril
Tatari püha “Sabantui” tähistamine Kohtla-Järvel 12.mail.

Näitused Выставки

KULTUURIMINISTEERIUM

Juubelid Юбилеи

KOOSTÖÖ

Сотрудничество

KULTUURIMINISTEERIUM

- kohalike omavalitsustega
- С местными самоуправлениями

- Riigiga
- С государством

Loomepada 2021

https://www.youtube.com/watch?v=Exh3bqbZ8GE&ab_channel=J%C3%B5hvilinnaelu

Koostööpäev. "Piirid ja Paarid"

KULTUURIMINISTEERIUM

Probleemid ?! **Проблемы ?!**

Noorte kaasamine

Привлечение молодежи

Koostöö eesti seltsidega

Сотрудничество с эстонскими обществами

Finantsid

Финансы

Juhtroll

Руководство

Koostöö massimeediaga

Сотрудничество с массмедиа

Koostöö päritoluriikidega, etnilise kodumaaga

Сотрудничество со странами этнического происхождения

vähemusrahvused-uusimmigrandid-pagulased

Национальные меньшинства-Новые иммигранты-Беженцы

Eesti silmapaistvaimad lõimijad on selgunud

Названы выдающиеся деятели в сфере интеграции в Эстонии

KULTUURIMINISTEERIUM

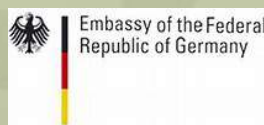

Sponsorid ja partnerid Спонсоры и партнеры

KULTUURIMINISTEERIUM

Koos
Вместе!

KULTUURIMINISTEERIUM

Paikkonna eesti rahvakultuurist -
möödunu, tänapäeva ja tuleviku vaates

Erika Kõllo

*Eesti Rahvakultuuri Keskuse rahva-
kultuurispetsialist Ida-Virumaal*

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Arutelu - KULTUUR

- **Piia Tamm**
Jõhvi Kontserdimaja juhataja aastatel 2005-2021
- **Anne Uttendorf**
Eesti Rahvamajade Ühingu esindaja Ida-Virumaal
- **Szilárd Tibor Tóth**
eesti keele õpetaja, Tartu Ülikooli Narva kolledž
- **Lii Araste**
kogukonnatöö noorem lektor,
Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia

*LEIVÄTÄ EI SAA LÄBI,
AGA SAIA PIAB KA SAAMA.*

(LÜGANUSE)

KOHVIPAUS

Eesti
Rahvamajade
Ühing

EESTIMAA PÄIKE TÕUSEB
IDA-VIRUMAALT!

III OSA: KOGUKOND

**"MITMED PEAD, MITMED MÕTTED
MITMED KÄED, MITMED TÖÖD"**

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Muusikaline etteaste

Traditsioonilise Kultuuri Keskus
Suprjadki

Juhendaja Marina Kuvaitseva

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Kogukonna mõiste tähendusväli ja kogukondade arendamise võimalused

Dagmar Narusson (PhD, MA)

Tartu Ülikool ühiskonnateaduste instituut

kogukonnatöö lektor

sotsiaalse innovatsiooni teadur

Kutsun kaasa mõtlema

1. kogukonna mõiste ja tüpoloogia
2. väärtus
3. kogukond kui paik olemiseks, kuulumiseks, tegemiseks ja kellekski saamiseks
4. kuidas muutuste ja kaose keskelt edasi liikuda
5. dialoogilise ruumi loomine ja polüfoonia lubamine

Kogukond

Katustermin.

Kogukonnaliike on vähemalt 7

Põhitunnused: suhted, side, identiteet, ühised huvid,
millest kujuneb ühisosa: jagatud koht, tegevused,
kultuur

Kogukonna mõistet kasutatakse juhul, kui on olemas **suhted, vastastikuse seotuse kogemus, ühendav identiteet, huvid**, mis liidavad inimesi või mis annavad ühise paiga, tegevuse või kultuurilise kogemuse.

Hõlmab mitteformaalset suhtlust ja suhteid, mis viib inimesed retsiprooksesse sõltuvusse, kus jagatakse ressursse, üksteise hüvanguks.

(Gilchrist, 2019)

Kuidas ära tunda?

- Üksteise märkamine
- Sotsiaalsed suhted: igapäevaeluline suhtlemine
- Seotus: kuulumine suhete struktuuridesse
- Tugi igapäevastes, kuid elamiseks ja ellujäämiseks vajalikes asjades
- Ühised tegevused

Kogukonna tüpoloogia

1. Naabruskonnad ehk asukohapõhised ehk geograafilised kogukonnad: seotus loodus või loodud keskkonnaga, tähendused paikadel, käitumistavad, traditsioonid, keelekasutus, uhkustunne, identiteedi osa

Kogukonna tüpoloogia

2. Ankrud kogukonnas, kes võivad kujundada ankurkogukonna: kultuuriasutused (muuseumid, raamatukogud), koolid, ülikoolid. Kombinatsioon: investering asukohta (infrastruktuur, tööandja, majandusüksus), missioon (panustab demokraatia ja õiglase ühiskonna arengusse), usaldusväärsus (ette ennustatavus), kohaliku unikaalse teadmise hoidmine

(Taylor, Luter, 2013)

Kogukonna tüpoloogia

3. Rahvuse põhised kogukonnad. Kultuurikogukonnad. Usulised kogukonnad. Tunnused: traditsioonidega seotud tegevused; tugev seotus kohaga, looduskeskkonnaga, diasporaa; tavad: toit, usk, arhitektuur, riided, käsitöö, kunst, laulud, tantsud, muusika; kultuuriline ökosüsteem.

(Diaz, 2015)

Kogukonna tüpoloogia

4. Huvipõhised kogukonnad (ühendab huvi või kirg; emotsionaalne seotus, üksteise abistamine)
5. Praktikakogukonnad
6. Algatuste kogukonnad (muutuste saavutamine maailmas; kogukond tahab, et midagi saaks tehtud või midagi jääks tegemata)
7. Toetuskogukonnad (üksteisele abi sarnases olukorras)
8. Samades oludes inimeste kogukonnad (ajutised, ootamatustega kokkupuutumine)

Kogukond kui paik

Olemiseks (being)

Kuulumiseks (belonging)

Tegevustest (doing)

Kujunemiseks (becoming)

(Doroud jt 2018)

Kaootlisus, kaos ja kaordilisus

- väikesed sündmused käivitavad mittelineaarseid protsesse
- kui miski muutub (tulevad uued inimesed, muudetakse keskkonda), siis kogukonnaliikmed reageerivad
- kaootilisi olukordi ei pea kartma, nendega tuleb tegeleda (ühendajad (connectors); keegi peab meenutama kogukonnale algset ja omast)

Tähendused

kogunemist võimaldavad **kohad**

- lihtsalt olemise võimalus (*simply being there*) esindab kvaliteeti, mida inimesed vajavad raskustega hakkama saamiseks
- lähim vastastikusus võimaldab inimestel osutada teeneid, toetada üksteist, anda praktilist abi ilma lepingute ja tasudeta ja osutatavad teened ning koosolemise kogemus teevad elu elamisvääraseks inimeste silmis

Tähendused

kohad - “places of welcome”, “neighborhood places”

- kus on võimalik ilma barjääride kartmata hakata suhtlema, st kus on sõbralik miljöö, vabatahtlikud või töötajad, kes suhtlust hõlbustavad
- mis on disainitud ja dekoreeritud nii, et ruum julgustab suhtlemist, st ruumi kujundus, dekoratsioonid nt seintel väärtustavad erinevusi ja samas inimeste samaväärsust (samasugust väärtuslikkust)
- need kohad võivad olla kogukonna ankrute juures

Kogukonna arenduse kompass

Kogukonna kuus ressurrside ala (assets):

1. inimesed: oskused, teadmised, anded
2. organisatsioonid: spetsialistid, tegevused
3. Institutsioonid (süsteemide esindajad): haridus, tervis, turvalisus
4. ehitatud ja looduskeskkond: paigad, infrastruktuur
5. kohalik majandus: jagamismajandus, sotsiaalne ettevõtlus
6. lood: traditsioonid, müüdid

Kogukonna arenduse kompass

Seitse funktsiooni:

1. hool
2. tervis ja heaolu
3. turvalisus
4. kohalik majandus
5. laste kasvatamine
6. kohalik toidutootmine
7. keskkond

Avatud Dialoog ja dialoogilise ruumi loomine

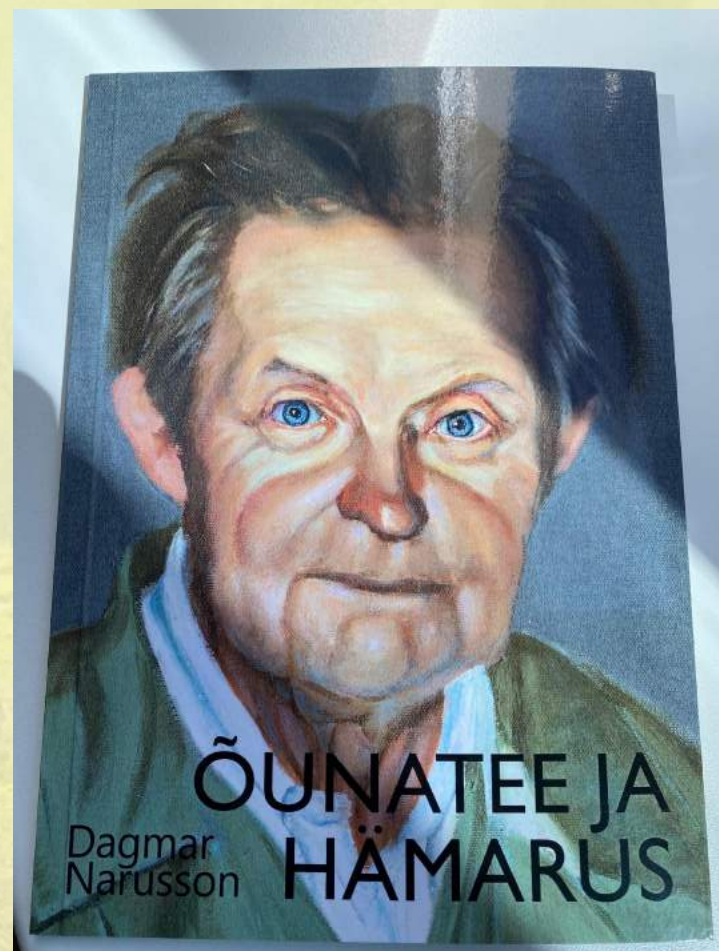
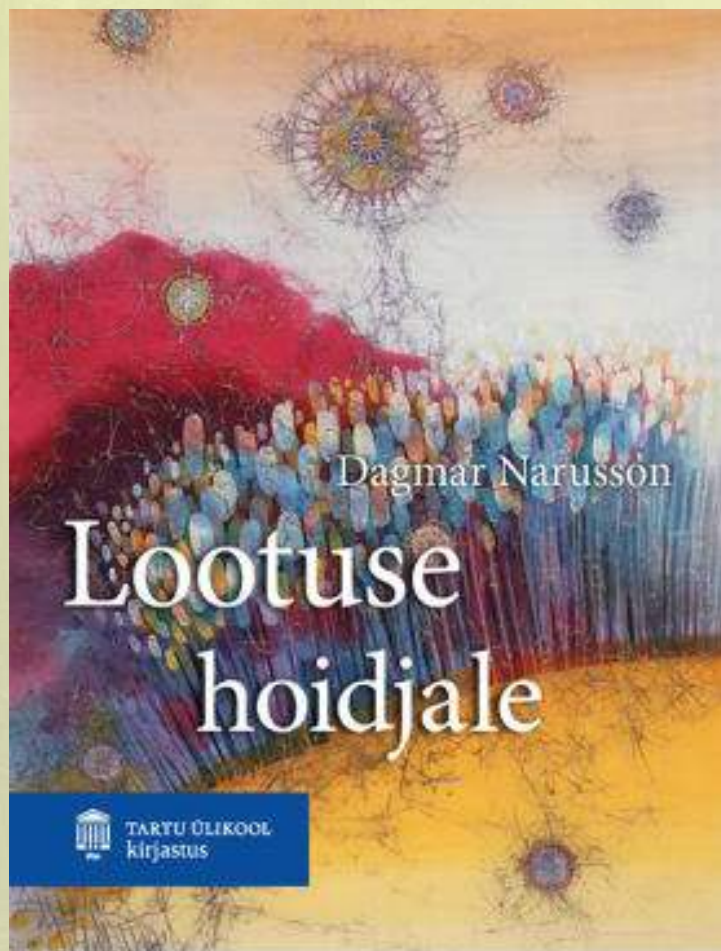
- Avatud Dialoog on eelkõige põhimõtted ja väärtused
- Polüfoonia lubamine (sisemine polüfoonia, väline polüfoonia; üks hääl asetub teise kõrvale ja hääled ei võistle)
- Iga sõna ootab vastust (kutse vastamiseks)
- Teine, teistsugune – igaüks meist kellegi silmis
- Hinnangute vaba õhkkond
- Ebakindluse talumine (turvaine ebakindlus/ safe uncertainty)
- Sügavalt inimlik olemine
- Reflekteeriv tiim ehk hõlbustajad/fasilitaatorid ja peegeldajad

Avatud Dialoogi ja kogukondade arendamise teemade
kohta on võimalik küsida

Dagmar.Narusson@ut.ee

Ja lugeda minu raamatust “Lootuse hoidjale” (2021).

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Eesti
Rahvamajade
Ühing

EESTIMAA PÄIKE TÕUSEB
IDA-VIRUMAALT!

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Muusikaline etteaste

Regilauluansambel Silmaline

Juhendaja Pille Nagel

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Arutelu - KOGUKOND

- **Ülle Välimäe**
Eesti Rahvamajade Ühingu esinaine
- **Ruth Linnard**
Kiikla rahvamaja juhataja
- **Elizaveta Sabolotni**
ingeri-soomlane, lisaku Gümnaasiumi
vene keele õpetaja

KOKKUVÕTE

Eesti
Rahvamajade
Ühing

Toetajad

Jõhvi Kultuuri-
ja Huvikeskus

Eesti
Rahvamajade
Ühing

EESTIMAA PÄIKE TÕUSEB
IDA-VIRUMAALT!

HEAD KODUTEED!

Eesti
Rahvamajade
Ühing